

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

בפניי : כבוד סגנית הנשיאה, השופטת אלה מירז

הנתבע/ הנתבע בתמ"ש פלוני
: 48887-01-20 ע"י ב"כ עו"ד רון ברנט, עו"ד שלום אלון ואח'

נ ג ד

הנתבע/ התובע בתמ"ש אלמוני
: 48887-01-20 ע"י ב"כ עו"ד רן פינגרר ואח'

פסק דין

מבוא

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
1. ענייננו בתביעות הודיות בין אב ובנו. האב תובע להורות לנתבע להשיב לידיו סך של 160,000 ₪, אותו הפקיד לטענתו למשמרת בידיו של בנו הנתבע. בנוסף התובע עותר בתביעתו להצהיר שמחצית הזכויות בדירה הרשומה על שמה של רעייתו המנוחה, ואותן היא לכאורה ציוותה בצוואתה לנתבע, הן בבעלותו מתוקף הלכת השיתוף ונישואיו ארוכי השנים לרעייתו המנוחה (להלן – "דירת המריבה").
2. הנתבע הגיש מנגד תביעה נגד אביו, לשלם לידיו פיצויים בסך 100,000 ₪ בגין לשון הרע, על שהאשים אותו, לאזני אחרים, בכך שנכנס לחנותו של התובע לכאורה וגנב מתוכה סכום של 15,000 ₪ במזומן השייך לתובע.
- תמצית הרקע העובדתי
3. האב התובע (להלן – "האב") כבן 87 שנים נכון לכתיבת פסק הדין. בשנת 1956 נישאו התובע ורעייתו המנוחה (להלן – "המנוחה" או "האם"), ונולדו להם ארבעה ילדים, ביניהם הנתבע. לאם המנוחה יש בת נוספת מנישואיה הראשונים. במשך שנים ארוכות עובד התובע כ[...], בחנות אותה הוא שוכר.
4. האם הלכה לעולמה ביום 16.7.2014, והותירה אחריה צוואה בעדים שנחתמה ביום 15.4.2010 (להלן – "הצוואה"). בצוואתה ציוותה האם את מלוא זכויותיה בדירה מושא המחלוקת, לנתבע (להלן גם – "הבן"). אין מחלוקת שמאז שנפטרה המנוחה בשנת 2014, השתהה הנתבע בהגשת בקשה למתן צו לקיום צוואת האם, ולא עשה כן אלא בעיצומם של הליכים אלה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 כמו כן ציוותה את עזבונה, בחלקים שונים, לארבעת ילדיה המשותפים עם התובע, והן לפתה מנישואיה
2 הראשונים.

תיאור הדירות בענייננו

5 **דירת המגורים** – האב והאם התגוררו שנים ארוכות בדירתם, המצויה ב[...], וידועה גם כגוש [...], חלקה
6 [...], תת-חלקה [...]. (להלן – **"דירת המגורים"**). דירת המגורים היתה ונותרה רשומה על שמם של האב
7 והאם בחלקים שווים (ר' נס' ב' לתצהיר התובע, סומן ת/4). בצוואתה ציוותה האם **"את כל זכויותי**
8 **בדירה"** לבנם המשותף של הצדדים, מר ש'.

10 **דירה המריבה** – במהלך נישואי האב והאם נרכשה דירה נוספת באותו הבניין, המצויה מול דירת
11 המגורים, היא הדירה מושא המחלוקת בענייננו, וידועה גם כגוש [...], חלקה [...], תת-חלקה [...]. (להלן
12 – **"דירת המריבה"**). אין מחלוקת שמלוא הזכויות בדירה זו רשומות על שמה של האם בלבד (ר' שם,
13 נס' ג'). בצוואתה ציוותה האם את **"כל זכויותי בדירה"** לבן הנתבע. **האב התובע טוען בין היתר, שחרף**
14 **אופן רישום הזכויות, מחצית מן הזכויות בדירת המריבה נתונות לו, ולכל היותר יכולה היתה האם**
15 **להוריש לנתבע את מחצית הזכויות בנכס.**

טענות התובע

18 **לעניין דירת המריבה** - לטענת התובע בתצהירו (סומן ת/4) במהלך הנישואין רכשו בני הזוג את דירת
19 המגורים המשותפת, והתגוררו בה יחדיו עד לפטירת האם בשנת 2014. התובע הוסיף להתגורר בדירה
20 לאחר פטירת המנוחה ומתגורר בה עד היום. בשנת 2001 רכשו בני הזוג את דירת המריבה מכספים
21 שחסך מעבודתו. מכיוון שהתובע עבד כעצמאי, והאם לא עבדה, הוחלט לרשום את מלוא הזכויות בדירה
22 על שמה של האם, משיקולי מס כנטען.

24 בנו האחר של התובע, **מר ש'** (להלן – **"הבן ש'"**), טען בתצהירו (סומן ת/3) שהוא זה שיעץ להוריו
25 לרשום את דירת המריבה על שמה של אמו המנוחה, משיקולי מיסוי. לדבריו היה ברור לכל שדירת
26 המריבה היא דירה משותפת של ההורים. לראיה שהוריו נהנו מדמי השכירות ששולמו עבור הדירה,
27 ואביו הוסיף להנות מדמי השכירות גם לאחר פטירת האם המנוחה. גם הבת **גב' ר'** (להלן – **"הבת ר'"**)
28 ציינה בתצהירה (סומן ת/2) שהדירה נרכשה מחסכונות האב התובע מעבודה, ושדמי השכירות שולמו
29 להורים. כך מעידה גם הבת **א'** (להלן – **"הבת א'"**) בתצהירה (סומן ת/1)

31 מאז רכישתה, דירת המריבה הושכרה לצדדים שלישיים ודמי השכירות שימשו את בני הזוג למחייתם.
32 לטענת התובע, לעיתים עשה שימוש בכספי השכירות כדי לסייע לבן הנתבע. בהסכמת התובע, הנתבע

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 לקח על עצמו את הטיפול בהשכרת הדירה, גבה את דמי השכירות והעבירם לתובע. לאחר הגשת
2 התביעה דן, ובעקבותיה, חדל הנתבע להעביר לתובע את דמי השכירות האמורים.
3
- 4 .10 התובע טוען שהוא והמנוחה ניהלו משק בית משותף כמעט 60 שנה לאורך כל שנות נישואיהם, והיו
5 שותפים בכל הרכוש והנכסים שצברו. לא בכדי ציינה המנוחה בסעיף 10 לצוואה ששתי הדירות "נרכשו
6 בכספו של בעלי [פלוני]". לראיה עוד שקיבל לידיו את דמי השכירות עבור דירת המריבה, גם לאחר
7 פטירת המנוחה. הוא מעולם לא ויתר על זכויותיו בדירת המריבה כלפי מאן דהוא, והדבר היה ברור
8 לכל הילדים, לרבות לנתבע. לדבריו, יש לרשום את מחצית הזכויות בדירת המריבה על שמו, בעוד רק
9 מחצית הזכויות האחרות שייכות לעזבון המנוחה.
10
- 11 .11 התובע מוסיף שצוואת המנוחה נערכה על ידי עו"ד אותו הנתבע הכיר, והנתבע הוא שטיפל בעניין צוואת
12 המנוחה. לטענתו הנתבע הוא שמחזיק בצוואה המקורית ונכון למועד הגשת תצהיר התובע, הנתבע לא
13 הגיש את הצוואה לרשם הירושה לקבלת צו קיום צוואה (הנתבע הגיש בקשה לצו קיום לצוואת האם
14 בעיצומם של ההליכים דן ולאחר פתיחתם).
15
- 16 .12 לעניין השבת סכום בשיעור 160,000 ₪ - לטענת התובע, חסך מעבודתו סכומי כסף במזומן, אותם
17 החזיק בדירת המגורים ובחנות. לדברי התובע אין לו קרן פנסיה על שמו או חסכונות אחרים, ואלה
18 הכספים שנועדו לשמש אותו ביום סגריר. נכון לשנת 2014, חסך סכום של 160,000 ₪ במזומן – "אותם
19 תכננתי להפקיד בחשבון הבנק" לדבריו. במועדים הרלוונטיים, ובטרם פטירת המנוחה, הנתבע הזהיר
20 את התובע לבל יפקיד את הכספים בחשבון הבנק, שאז יחשוף עצמו לבדיקה מצד מס הכנסה. כמו כן,
21 הנתבע טען בפניי האב, שיתרת זכות גבוהה בחשבון הבנק עלולה לפגוע בסכום אותו יממן משרד
22 הבריאות (ה"קוד") עבור טיפול סיעודי במנוחה. הנתבע טען שהוא שכיר, ורשויות המס לא יבדקו
23 בציציותיו, ושכנע את התובע להפקיד בידיו את הכספים למשמרת.
24
- 25 .13 הבת ר' מוסיפה בתצהירה (סומן ת/2) שכשהאם היתה במצב סיעודי, והילדים פעלו לקבל "קוד"
26 משרד הבריאות עבור סיעוד האם, הנתבע סיפר לה שהוא מחזיק ב 160,000 ₪ מכספי האב התובע,
27 כדי שהסכום לא ילקח בחשבון לשם חישוב שיעור ה"קוד". לדבריה המשפחה היתה למודת ניסיון
28 ממקרה דומה של דודתם, אז כל חסכונותיו של דודם (אחיה של המנוחה) נלקחו בחשבון לשם מימון
29 מרכז סיעודי לדודתם. לדבריה עוד התובע שיתף אותה בסירובו של הנתבע להשיב לו את הסכום. הבת
30 ר' מפנה עוד לתכתובת שלה עם הנתבע, ולאמירות הנתבע שם, לפיהן מדובר בכסף של התובע, ושהוא
31 מתכוון להשיבו. לדבריה הנתבע מעולם לא טען בפנייה שמדובר בכספי מתנה מהתובע (ר' עוד תצהיר
32 הבת א', ת/1)

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 19-09-13324 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 20-01-48887 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

14. לאחר היסוס הסכים התובע לתת את הכספים בידי של הנתבע, במזומן, וכנגד זאת, הפקיד בידי הנתבע המחאה נגדית לביטחון על מלוא הסכום (צורך העתק מההמחאה). לטענת התובע, ההמחאה המקורית אינה בידי, אלא העתק צילומי ממנה (נס' ה', ת' 4). התובע היה סמוך ובטוח שהסכום מצוי בידי הנתבע למשמרת, ויעמוד לרשותו מיד לכשיבקש אותו.
15. התובע טוען שטרם הגשת התביעה, אדם נכנס לחנותו ונטל מתוכה כספים במזומן, בשיעור 15,000 ₪. לדבריו, הנתבע היה היחיד שידע היכן מוטמנים הכספים בתוך החנות. על רקע זה דרש התובע מהנתבע את ה-160,000 ₪ בחזרה, אך הנתבע טען שעשה שימוש בכסף, ונוכח מצבו הכלכלי לא יעלה בידי להשיבו.
16. התובע טוען שמעולם לא ויתר על כספו או נתן אותו במתנה. טענת הנתבע לפיה התובע העניק לו את הכספים במתנה, והשיב לידי את ההמחאה הנגדית – אינה אמת. לאף אחד מילדיו לא העניק מתנה כגון זו, ולא קרוב לכך. בגילו הוא זקוק למחייתו לכספים אותם חסך בזיעת אפו. גם שאחיו של הנתבע, ילדיו האחרים של התובע, דיברו אל ליבו של הנתבע על מנת שישב את הכסף לתובע, הנתבע לא טען מעולם שמדובר בכספי מתנה כביכול.
17. התובע מפנה לתכתובת בין הנתבע לבין אחותו הבת ר', במסגרתה הנתבע אישר שמדובר בכסף השייך לתובע, שזכאי לקבלו חזרה. עוד אישור הנתבע במסגרת התכתובת שגם דמי השכירות שהוא גובה מגיעים לתובע.
18. הבן ש' ציין בתצהירו (סומן ת' 3) ששמע מאביו שנתן לנתבע 160,000 ₪, ושהתובע שיתף אותו גם בחשדותיו שהנתבע נטל כסף מהחנות. לדבריו התעמת עם הנתבע, שהופתע שהאב התובע סיפר על כך לבן ש'. לטענת הבן ש', תחילה טען הנתבע שהשיב לתובע את כספו, אך שינה גרסתו וטען שבכוונתו להשיב לתובע 100,000 ₪ במזומן, וסך נוסף של 60,000 ₪ בתשלומים במשך 5 שנים. הנתבע חזר על טענה זו גם בפניי הבת ר'. לטענת הבן ש', הנתבע לא טען בפניו שמדובר בכספי מתנה. עוד טען הנתבע שהתובע יכול להיות רגוע הואיל והוא מחזיק בידי המחאה נגדית של הנתבע.
19. **לעניין תביעת לשון הרע** – כמצוין לעיל, בקיץ 2019 גילה התובע שאדם נכנס לחנותו ונטל 15,000 ₪ במזומן. הסכום היה מוטמן בחנות. הנתבע הוא היחיד למעט התובע שהיה לו מפתח לחנות, והיחיד שהכיר את המקום בו הטמין התובע את הכסף. לטענת התובע, לא נמצאו סימני פריצה לחנות, לא פיזרו דבר והכל עמד במקומו. רק הכסף נעלם כאמור. התובע חשד באופן מידי וטבעי בנתבע, והתעמת עמו, אך הנתבע הכחיש את הדברים. התובע עודנו מאמין שהנתבע הוא שנטל את הכסף.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 התובע מוסיף שחלק את חשדותיו עם בנו ש' בלבד. הבן ש' מאשר בתצהירו (ת/3) שהתובע חלק עמו את
2 החשדות בנתבע, שהיה לו מפתח וידע על מקום המצאות הכספים, ושלא נמצאן סימני פריצה או אי-
3 סדר החנות.

4

5

טענות הנתבע

6 **21. לעניין דירת המריבה** – הנתבע ציין בתצהירו (סומן נ/2) שהוא בן הזקונים להוריו, ולדבריו התגורר
7 איתם בדירת המגורים עד גיל 33. בכל השנים טיפל בהוריו במסירות וכן באמו המנוחה עד שהלכה
8 לעולמה. לדבריו אף אחד מאחיו לא טיפל באמו כמוהו, וכעת אחיו עושים יד אחת עם אביו על מנת
9 לנשלו מצוואת אמו. לדבריו עוד **"דאגתי הרבה הייתה נתונה לאמי אשר אבי נהג בה ביד קמוצה**
10 **ובקשיחות"**.

11

12 **22.** צוואת אמו המנוחה נערכה בידיעתו המלאה של אביו התובע, וללא כל התנגדות מצדו. בו ביום ערך
13 אותו עורך הדין צוואה גם עבור התובע (ביום 25.5.2010).

14

15 **23.** הנתבע מוסיף עוד שאביו התובע פנה לעורך דין אחר, וביום 15.9.14 ביטל את צוואתו האמורה וערך
16 צוואה חדשה, ולא מצא לנכון להתייחס לדירת המריבה. יש בכך ללמד שהסכמתו לצוואת המנוחה עדיין
17 עמדה. לדבריו עוד, האם המנוחה אמרה לו בחייו שהיא מעוניינת להוריש לו את דירת המריבה, וכמו
18 כן אמרה זאת לפי הטענה גם לאביו התובע.

19

20 **24.** לטענתו, מאז פטירת אמו המנוחה ביום 16.7.14, כל חוזי השכירות להשכרת דירת המריבה נערכו עמו,
21 מתוקף היותו יורש הדירה לפי צוואת המנוחה, ובשם יורשי המנוחה (צורפו העתקים מחוזי שכירות
22 שונים). אביו התובע ידע על כך והסכים לכך. כספי השכירות נותרו בידיו והוא עשה בהם לביתו. הנתבע
23 הוא אף היחיד שדאג לתחזוקת הדירה והשוכרים השונים פנו בתלונות אליו.

24

25 **25.** בנוסף, ומנגד, טוען הנתבע שלאביו התובע לא היתה כל נגיעה לכספי השכירות, שלדבריו **"שימשו את**
26 **אמי לצרכיה נוכח 'הטרור הכלכלי' שהנהיג אבי בבית (כך ממש) וחלקם הועברו אלי, והכל בידיעה**
27 **והסכמה מוחלטת"** לדבריו.

28

29 **26.** הנתבע טוען שהתקיימה הפרדה רכושית בין התובע לבין האם, ולראיה מצרף לתצהירו **"מסמכים אשר**
30 **מעידים על הפרדה הכלכלית בין אמא לאבא"**. הנתבע מוסיף שהאם עבדה כ-20 שנה כגננת/סייעת בגן
31 ילדים של "[...]", ולאחר שיצאה לגמלאות עבדה בחצי משרה ב"סופר-מרקט", ולדבריו, **"תוך הדגשה**
32 **שאיננה רוצה להיות תלויה באבא שלי, מבחינה כלכלית"**. עוד לדבריו, התובע **"סירב לשלם את**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 חשבונות הדירה", וכראיה מפנה הנתבע לסימוכין לכאורה לתשלום לחברת "הוט" באמצעות הוראת
2 קבע מחשבון המנוחה. הנתבע מוסיף שהוריו התנהלו בחשבונות בנק נפרדים. לאמו היה חשבון בבנק
3 "[...]" אליו הפקידה את שכרה ואליו הופקדה קצבת ביטוח הלאומי של האם. הנתבע מוסיף שהיה
4 מיופה כוח בחשבון זה. עוד מוסיף הנתבע שדירת המריבה לא שימשה למגורי בני הזוג ולפיכך אין מקום
5 לתחולת הלכת השיתוף.
6
- 7 הנתבע כופר בטענה לפיה הוחלט לרשום את מלוא הזכויות בדירה על שמה של האם בהתייעצות עם .27
8 הילדים. לטענתו, ילדי בני הזוג, למעט הוא עצמו, לא היו בקשר טוב עם ההורים. למעשה לדבריו, "הם
9 בקושי קיימו קשר כלשהו". לדבריו עוד, היה זה התובע שביקש ממנו לא להגיש בקשה לצו קיום צוואת
10 האם, "וזאת בכדי שאחיותיי לא תיפגענה מכך שהוריש לי את הדירה, ולאחי ש' את זכויותיה בדירת
11 מגוריהם". הנתבע הסכים לבקשת אביו, ונהג בדירת המריבה מנהג בעלים. לדבריו, "רק לאחרונה"
12 ובעצת בא-כוחו, הגיש בקשה לצו קיום צוואת האם.
13
- 14 לעניין השבת סכום בשיעור 160,000 ₪ - לטענת הנתבע בתצהירו, אביו "שכח" לציין, שהוא נתן לו את .28
15 הסכום האמור "כעזרה לרכישת דירתי ב[...] ובפועל, אכן עשיתי שימוש בכספים אלה לצורכי
16 רכישתה". עוד מוסיף הנתבע, "יותר מזה, בעת שקיבלתי את הכספים, נתתי לאבי שיק ע"ס 160,000
17 ₪ לביטחון כדי שידע שאחזיר לו את הכסף בעתיד". לדבריו עוד, "לאחר כשנתיים, כשבאתי לבקר את
18 אבא שלי בבית, כמידי שבוע, הוא החזיר לי את השיק שנתתי לו (בתחילה כבטחון) ואמר שאין צורך
19 שאחזיר את הסכום וכי הוא החליט לתת לי אותו במתנה".
20
- 21 לעניין תביעת לשון הרע – הנתבע כופר בכל המיוחס לו על ידי האב התובע. לטענתו התובע התקשר .29
22 אליו וסיפר שמישהו גנב מהחנות 15,000 ₪, ושהשכנה ממול, צילמה את הגנב. הנתבע הציע שייגשו
23 אליה לקחת את הצילומים אך התובע טען שהשכנה מבקשת תשלום עבור כך. הנתבע הציע לשלם לשכנה
24 לדבריו, אך אביו סירב והתחמק מלהשיב. הנתבע פקפק בסיפור מפאת גילו של אביו ונטייתו לשכוח
25 דברים. לאחר מספר ימים הבין מדברי אביו שהאחרון חושד בו בגניבה, והנתבע נעלב ונפגע. מאז נותק
26 הקשר בין השניים. הנתבע ציין בתצהירו שהוא מוכן להיבדק במכונת אמת, בכפוף לכך שגם אחיו
27 יבדקו. לדבריו הנתבע, "בשכונה בה גר אבי ואשר בה גדלתי ואני מכיר ומוכר בה – התפשטה השמועה
28 כמו בשדה קוצים על דבר האשמות שהטיח בי אבי".
29
- 30 הנתבע מוסיף שעקב פרסום לשון הרע "בפני רבים – בני משפחה, שכנים ומכרים שלי" נגרמו לו נזקים .30
31 בשיעור 150,000 ₪, ו"בכל מקרה" הוא זכאי לפיצוי בשיעור 100,000 ₪ או 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק.
32

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

31. עוד מציין הנתבע שאביו השמיע דברים חמורים "בפני השכנים והעוברים והשבים שעצרו לראות את ההצגה' עת הזמין משטרה והמשיך לתאר באוזני השוטרים את תיאוריו הכוזבים כלפיי".

דיון והכרעה

לעניין השבת סכום בשיעור 160,000 ₪

32. נקודת המוצא למחלוקת היא העובדה שהתובע אכן נתן בידיו של הנתבע סכום בשיעור של 160,000 ₪ (להלן – "הסכום"), והנתבע אינו חולק על כך. בין אם הסכום ניתן לבקשת התובע או שמא הנתבע, ובין אם העברת הסכום לנתבע נועדה למטרה כזו או אחרת, טענת הנתבע היא שיש לאפיין את הסכום כמתנה מהתובע, והוא אינו מחויב בהשבתו. יש לחדד נקודת מוצא זו.

33. במצב הדברים הרגיל, נטל השכנוע לטענת המתנה מונח על שכמו של הנתבע, שעה שהודה בקבלת הסכום, ויש בהודאה זו משום הודאה והדחה, והמעבירה אל שכמו את נטל השכנוע כאמור, לטענה שהסכום אכן היווה מתנה. בהקשר זה הנתבע לא הזכיר כלל את קיומה של "חזקת המתנה" הקיימת בין בני משפחה, ולא טען שזו מתקיימת בענייניו. לכאורה יש בחזקת המתנה לפעול לטובתו של הנתבע, הואיל וטמונה בה ההנחה שעל רקע יחסי משפחה תקינים שתומכים במתן מתנות, חזקה היא שבהעדר ראיה לסתור, הסכום ניתן לנתבע במתנה.

34. בהעדר התייחסות מצד הנתבע לקיומה של חזקת המתנה, ולרכיבים העובדתיים שמלמדים על התקיימותה, סובלות טענות הנתבע מחולשה. יתירה מכך, גם לשיטתו של הנתבע, הסכום לא הועבר כמתנה מלכתחילה, ורק לאחר תקופה ממושכת, התובע ויתר לטענתו על השבת הסכום וראה אותו **בדיעבד** כמתנה לנתבע. בית המשפט מוכן להניח לשם הדיון שלפניו, שחזקת המתנה מתקיימת בענייניו, ומתוקפה נושא התובע בנטל השכנוע שהסכום אינו בבחינת מתנה, כי אם הלואה, או שמא פיקדון בלבד.

35. אף על פי כן, ולאחר שמיעת הצדדים ועדיהם ועיון בסימוכין מטעמם, קובע בית המשפט **שהתובע עמד בנטל השכנוע ובנטל הראיה להוכחת הטענה שהסכום אינו בבחינת מתנה, ונחה דעתו של בית המשפט שהסכום הוא כספו של התובע, אותו לא העניק ולא התכוון להעניק לנתבע במתנה, ומן הדין להורות על השבתו לתובע.**

36. **תכלית העברת הסכום** - עיון בטענות הנתבע מעלה שהוא אווזו במספר גרסאות עובדתיות. בכתב ההגנה טען הנתבע שהתובע העניק לו את הסכום כ"מתנה גמורה [...] לצרכי רכישת דירתו – ב[...] (ס' 8.2). גם בתצהירו (2/נ) טען הנתבע שהסכום ניתן "כעזרה לרכישת דירתי ב[...] ובפועל, אכן עשיתי שימוש בכספים אלה לצורכי רכישתה". בתצהירו הנתבע הוסיף עוד ש " [...] בעת שקיבלתי את הכספים, נתתי

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 לאבי שיק ע"ס 160,000 ₪ לביטחון כדי שידע שאחזיר לו את הכסף בעתיד". כמו כן, לדבריו "לאחר
2 כשנתיים, כשבאתי לבקר את אבא שלי בבית, כמידי שבוע, הוא החזיר לי את השיק שנתתי לו
3 (בתחילה כבטחון) ואמר שאין צורך שאחזיר את הסכום וכי הוא החליט לתת לי אותו במתנה".
4

5 .37 בחקירתו העלה הנתבע גרסה שונה בתכלית, לפיה הסכום ניתן לו לבקשתו של התובע, ולדבריו "הוא
6 אמר שהוא רוצה לדבר איתי, שיש ברשותו כספים בחנות והוא חושש עליהם כי האזור שמה לא כזה
7 איזור בטיחותי, מה שנקרא, והוא היה רוצה שאני אשמור אותם" (תמליל הדיון מיום 28.1.21, להלן
8 "תמ"ב", ע' 1, ש' 17); "הוא אמר שהוא מעדיף שזה יהיה אצלי, היה לנו יחסים הדוקים מאד" (שם,
9 ש' 29); ועוד:

10
11 ש: הבנתי. וברור שהכסף הזה, תאשר לי, היה אצלך כדי לשמור את הכסף ל[תובע], לאבא
12 שלך.
13 ת: נכון.

14
15 .38 בהמשך חקירתו העלה הנתבע גרסה נוספת, ולפיה החשש שהניע את התובע להעביר את הסכום לנתבע,
16 לא היה רק מפריצות או גניבות, כי אם גם מרשויות המס:

17
18 ש: אמרת קודם שהוא רצה, הוא התעקש להעביר לך את ה- 160 ולא לשמר אותם אצלו
19 בחנות בגלל שהוא פחד ממס הכנסה.
20 ת: הוא פחד מגנבים, הוא לא היה שקט שמה מהאיזור.
21 ש: ואז הצעת לו לשמור בחשבון שלו.
22 ת: אמרתי לו 'אז תפקיד את זה בחשבון'.
23 ש: ואז הוא אמר לך שהוא חושש,
24 ת: שהוא חושש ממס הכנסה, נכון.
25 ש: שהוא חושש ממס הכנסה. זאת אומר, רגע בחשבון שלך זה בסדר לשמור ובחשבון
26 שלו לא? מה? תסביר לי למה אתה הסכמת לקבל את הכסף אצלך?
27 ת: כי אני שכיר אז אני לא, מאמין שהכל אצלי שקוף וברור, הוא עצמאי.
28 ש: ובגלל שהוא עצמאי אתה,
29 ת: הוא ביקש ממני, כן, הוא ביקש ממני.
30 ש: ואתה נענית גם לבקשה שלו.
31 ת: נענית לבקשות שלו (שם, ע' 15, ש' 22; וגם ע' 25, ש' 11).
32

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 גרסה זו סותרת את טענת הנתבע לכתחילה לפיה הסכום ניתן כמתנה לשם רכישת דירת הנתבע. למעשה,
2 בחקירתו הנגדית הכחיש הנתבע נמרצות שביקש את הסכום מהתובע לצרכי דירתו, ושכלל נזקק
3 לכספים למטרה זו (תמ"ב', ע' 24, ש' 10), וזאת בניגוד לטענתו בכתב ההגנה ובתצהירו. כך, אף על פי
4 שנדמה שבסיכומיו חוזר הנתבע אל גרסה ראשונית זו בעניין רכישת דירתו.
5
- 6 גם מצד **התובע** נשמעו מספר גרסאות בהקשר זה. בכתב התביעה טען התובע שהנתבע שכנע אותו לתת
7 בידיו את הסכום "למשמורת", כהגנה מפני פריצות וגניבות (ס' 20). בתצהירו (ת/4) טען התובע שהנתבע
8 שכנע אותו להעביר אליו את הסכום על מנת להסתירו מרשויות המס, וכן על מנת שלא לגרוע משיעור
9 זכאותה של המנוחה בסיוע סיעודי (הקוד). בחקירתו של התובע עלו שתי גרסאות אלה לסירוגין – גרסת
10 מס הכנסה (תמליל הדיון מיום 2.12.20, להלן "תמ"א", ע' 71, ש' 3; ע' 73, ש' 28), וגרסת הפריצות
11 (שם, ע' 58, ש' 17). עוד העלה התובע את גרסת רכישת הדירה מצד הנתבע – **"הוא אמר לי שהוא רוצה
12 לעשות שיפוצים בבית שלו, היות והוא קנה וילה"** (שם, ע' 59, ש' 7; ע' 60, ש' 2).
13
- 14 למעט המחלוקת העובדתית לגבי מי יזם את העברת הסכום לידי הנתבע, דומה ששני הצדדים אווזים
15 באותן הגרסאות, שאינן בהכרח סותרות זו את זו ולכאורה יכולות כולן לדור בכפיפה אחת. כך או כך,
16 אין הכרח לקבוע בענייננו ממצא בהקשר לתכלית העברת הסכום משעה שאין מחלוקת שהוא ניתן
17 לנתבע, והמחלוקת מצויה בשאלה האם לאחר תקופה, כטענת הנתבע, הפך מתן הסכום בדיעבד למתנה.
18
- 19 **אופן מתן הסכום** – התובע עמד על כך שהסכום הוחזק בידיו במזומן, בחנותו. התובע שב על טענה זו
20 בחקירתו הנגדית (תמ"א', ע' 54, ש' 9; ע' 57, ש' 37). מנגד, השקיע הנתבע מאמצים רבים על מנת
21 להראות שהסכום הועבר לחשבונו בהעברה בנקאית מחשבונו של התובע, ואף הציג ראיה לכאורה
22 לטענה זו, בדמות דף חשבון חלקי מחשבונו בבנק "דיסקונט", שמלמד לכאורה על העברה בנקאית בסך
23 160,000 ₪ מחשבונו של התובע ביום 22.5.2014 (דף החשבון סומן נ/1). על פניו, הטענה להעברה בנקאית
24 שומטת את הקרקע תחת טענות הנתבע המייחסות לתובע חשש מגניבות ופריצות, שעה שטוען מאידך
25 גיסא שהסכום היה מופקד אותה העת בחשבון התובע. עוד נגרעת טענת הנתבע לחששו של התובע
26 מרשויות המס, הואיל ומן הסתם אין בהוצאות הסכום מחשבון התובע על מנת להסתיר את הסכום
27 מרשויות המס, בבוא היום אם וכאשר תיערך בדיקה כגון זו, ואין בהעברה על מנת "להעלים" את
28 העובדה שבחשבון התובע נח סכום של 160,000 ₪ שלפי הטענה חייב במס. אין לכחד, שבאותה נשימה,
29 נגרעות גרסאותיו הדומות של התובע.
30
- 31 גם בהקשר זה, לא יהיה בהכרעה במחלוקת העובדתית על מנת לקדם את בירור טענת הנתבע לפיה
32 הסכום מהווה כספי מתנה, ולא עולה הכרח לקבוע ממצא בהקשר זה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 סיכום ביניים – בית המשפט מצא לנכון שלא לקבוע ממצא עובדתי בשאלה מי יזם את העברת הכספים .44
2 ומה היו הסיבות לכך. בין אם כך, ובין אם אחרת, טענת הנתבע היא למתן מתנה בדיעבד ולא לכתחילה,
3 ונקודת המוצא היא כזכור, שבשים לב לחזקת המתנה, על כתפי התובע מונח נטל השכנוע שהסכום אינו
4 מתנה. בית המשפט מוצא שנטל זה הורם על ידי התובע. גרסת התובע לפיה הסכום לא ניתן במתנה
5 זוכה לחיזוק, בין היתר באמצעות צירוף התכתובת בין הנתבע לבין אחותו, הבת ר'. מהתכתובת עולה
6 באופן חד משמעי שהסכום ניתן בידי של הנתבע למשמורת, ושלא במטרה להעניקו במתנה לנתבע,
7 גם לא בדיעבד כנטען.
8
9
- 10 התכתובת בין הנתבע לבין אחותו
11 העתק התכתובת בין הנתבע לבין אחותו, הבת ר' (להלן – "התכתובת"), צורפה על ידי התובע באמצעות
12 תצהיר הבת ר' (תכתובת סומנה ת/5). מדובר בתכתובת באמצעות יישומון "וואטסאפ" שהתקיימה בין
13 השניים ברובה המכריע ביום 7.8.2019, ומעט ביום שלמחרת – לאמור, בסמוך מאוד לפני הגשת תביעת
14 התובע.
15
- 16 בית המשפט מוצא לתת משקל לראיה זו בצרוף לראיות ולעדויות האחרות. יודגש שהנתבע לא כפר
17 בתכתובת – לא בהתרחשותה, לא בזהות הדוברים או במועדה, לא בדבריו העולים ממנה, ולא
18 בקבילותה כראיה. יש מקום לציין שבתצהירו הנתבע לא התייחס כלל לתכתובת שהוצגה בתצהיר הבת
19 ר' כאמור, ושהיתה לפניו בעת עריכת תצהירו. הנתבע לא העלה גרסה בתצהירו, לא כפר בתכתובת
20 כאמור, ולא סיפק הסבר אחר לדברים המשמעותיים העולים ממנה.
21
- 22 גורם נוסף למשקל שיש ליחס לתכתובת הוא התרשמות בית המשפט שהיא נוהלה בין הצדדים לה עוד
23 בטרם הוגשה התביעה ובטרם הסכסוך עבר לפסים משפטיים. דברי הצדדים לשיחה אותנטיים. השיח
24 בין הצדדים קולח וטבעי ותוכן הדברים תואם את תוכן המחלוקת שעמדה ועומדת על הפרק. כשם
25 שיבואר עוד להלן, אין לתת אמון בהסבריו ובגרסה אותה הנתבע כן סיפק, לראשונה, במעמד החקירה
26 הנגדית.
27
- 28 מפאת חשיבותה של ראיה זו, יובא להלן חלק נכבד מהתכתובת. לשם הבנת התמונה יצוין שברקע דו
29 השיח מצויים עוד חשדותיו של התובע, שהנתבע נטל מהחנות סכום של 15,000 ₪ במזומן.
30
- 31 הבת: [...] אני פונה אליך כאח שלי וכאיש דתי להחזיר לאבא את הכסף שנתן לך למשמורת [...]
32 זה בטחון שלו בחיים. אני ממש מבקשת ממך לעשות את הצעד הנכון כבן האהוב והקרוב
אליו [...]

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 הנתבע: [...] כשמדובר בכסף כולם התעוררו. הוא העליל עלי עלילות דם [...] אז הוא יקבל מלחמה
- 2 [...] ודרך אגב זה כסף שלו שלא ידאג לא לקחתי לעולם ממנו שקל [...] אני שוודד? אני מחטט
- 3 בחדר המטונף שלו? [...]"
- 4 הבת: [...] אנחנו לא נגדך אבל רואים גם את הצד של אבא [...] איני מתכוונת להתחשבן איתך כי
- 5 זה ממש לא במקום [...] אם אתה רוצה לסגור את הענין אז תחזיר את מה שרשום בצק כי
- 6 זה לא שלך [...] אין לאף אחד מאיתנו צורך בכסף חוץ מהדאגה לאבא [...] אבא רוצה את מה
- 7 ששלו בחזרה. אנחנו יודעים שאתה מקבל כסף מהשכירות של הדירה וגם אין לנו בעיה עם
- 8 זה. אנחנו יודעים כבר מלפני שנה וחצי על הדירה והשכ"ד [...] אז תעשה חושבין שוב תרגע,
- 9 ותעשה את המעשה הנכון. אם תרצה להיות בנתק מאבא זאת בחירה שלך.
- 10 הנתבע: [...] הוא יודע שהשתמשתי בחלק מהכסף ואני חוסך לו כל חודש להחזיר לו מזה. נעלבתי
- 11 שפתאום עשה אותי שוודד. אני לא לוקח את הכסף מהשכירות שלא יבלבל תמוח הוא
- 12 מניפולטור לא קטן [...] הוא גם יודע שהשתמשתי בחלק מהכסף ואני חוסך לו כל חודש
- 13 להחזיר פשוט נטרפה עליו דעתו מה את דואגת לו ככ? הוא בסדר.
- 14 הבת: [...] אתה 160 שלו תחזיר ובזה יגמר הסיפור.
- 15 הנתבע: יש לי 100 אלף להחזיר לו שלושים אלף משועבדים תמורת עיקולים וחובות אני אחסוך לו
- 16 כל חודש ואתן לו כל שנה 12,000.
- 17 הבת: אז תחזיר לו את המאה אלף. עכשיו. למה אתה כותב שאנחנו מתעוררים עכשיו. הכסף לא
- 18 מעניין אותנו ותפסיק לכתוב שאנחנו מתעוררים רק כשיש כסף! ידענו על הכסף מזמן.
- 19 בנתיים מי שמדבר על כסף זה אתה! אבא נתן לך למשמורת ולא היית אמור להשתמש בו.
- 20 פשוט אבא במצוקה האיש מבוגר ועלול לקרות לו משהו. תעביר את המאה כבר מחר
- 21 (בהעברה בנקאית לחשבון של אבא) שיהיה והשאר 60 תתן בצ'ק דחוי. בתמורה אבא יתן לך
- 22 את הציק של 160 ובא לציון גואל [...]
- 23 הנתבע: לא נותן שום ציק דחוי אתן לו מאה אלף ומילה שלי מולך אתן לו 12,000 כל שנה [...] תביאי
- 24 לי את הציק שלי ואתן לך ציק בנקאי לא רוצה לראות את הטינופת הזה.
- 25 הבת: לא מבינה. תעשה העברה מחשבון לחשבון של המאה אלף. בשביל זה אתה לא צריך לראות
- 26 את אבא. לגבי השאר אני אדבר איתו. אבל תעביר את המאה קודם.
- 27 הנתבע: לא לא תקדישי לי זמן בלזו שלך נחליף שיקים ותעבירי לו.
- 28 הבת: אתה מדבר על צק בנקאי?
- 29 הנתבע: כן.
- 30 הבת: [...] זה לא כסף שלי אני לא יכולה להסכים למילה שלך. תביא צק בנקאי על 100 שח ו 60
- 31 שצק שלך דחוי. רק לזה אבא מסכים וזה מה שרוצה. ואז תוכל לקבל את הצק הישן".
- 32 הנתבע: לא מילה שלי לך ואני מכבד אותך אתן לו כל שנה 12,000 לא רוצה לא צריך. שיחכה שאחסוך
- 33 לו [...] הוא יקבל הכל הוא לא רעב לחם.
- 34 הבת: [...] גם אתה לא רעב [...] אבא לא מסכים אלא ל 140 מידי [...]

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 הנתבע: לא שיחכה. יש לי מזומן רק 100 והשאר מה שהצעתי [...]. אמרתי לך לפני שנתיים
2 השתמשתי הייתי בחובות [...]. לא חסר לי הלוואות יש לי משכנתא 4 ילדים. מילה שלי מולך
3 12,000 בשה ואני מכבד אותך.

4 הבת: [...]. להשתמש בכסף לא שלך ללא רשות לא בא בחשבון [...]. אני לא מבינה לש' אמרת 130
5 או 140 אז מה השתנה? מציעה שתפעיל את הלב ותזכור שזה אביך. ממש לא נעים לי לראות
6 את המילים הקשות והיחס שלך אליו [...].

7 הנתבע: אז שיחשוב שהוא מלווה לי [...]. שיפנה לבית משפט אני ימליץ לו על עוד טוב [...]. תגידי לו
8 שאני שוקל לתבוע אותו על הוצאת דיבה. התייעצתי עם עו"ד.

9 הבת: אתם השתגעתם? מה קורה לך? [...]. בחייאת מבקשת שתתעשת ותחזירי לו את הכסף. בכך
10 תחסוך הרבה עגמת נפש, כסף ומשפחה [...].

11 הנתבע: מה שהצעתי אתמול. תמסרי לו את סליחתי שהשתמשתי בכספו.

12 הבת: למה אתה לא מדבר איתו? [...].

13 הנתבע: סליחה על הפרעה לא מדבר עם חולה נפש [...]."

14

15 לא בכדי הבאנו באריכות מדו-השיח בין הנתבע לבין הבת ר'. יש בדברי הנתבע משום הודאה מפורשת
16 שהסכום הוא כספו של אביו, וברור לו מניה וביה שעליו להשיבו. הנתבע אף מנהל משא ומתן עם אביו,
17 באמצעות הבת, להשבת הסכום, ודרישותיו נענות לכאורה באופן חלקי. קביעה זו מקבלת חיזוק מעדות
18 התובע, שלדבריו בחקירתו, "הם דיברו ביניהם, תחזירי לו את הכסף שלו, הוא אמר לא רוצה להחזיר
19 לו את הכסף. ואחר כך לאחותו שהייתה פה, ר', הוא אמר אני אחזיר לו 100 אלף והשאר בתשלומים"
20 (תמ-א', ע' 49, ש' 18).

21

22 עוד עולה מהתכתובת שהנתבע קיים שיחה דומה גם אם אחיו, הבן ש', שהעיד בחקירתו: "אמרתי לו
23 זה כסף של אבא למה אתה צריך להחזיר לו ב-5 שנים 50 אלף? למה? הבן אדם הזה חי מזה. הוא עובד
24 70 שנה, אתה מבין על מה אנחנו מדברים פה? 70 שנה הוא עובד, אין לו ביטוח מנהלים, אין לו פנסיה,
25 אין לו כלום (תמ-א', ע' 41, ש' 1).

26

27 את עדותו של הבן ש' מוצא בית המשפט מהימנה, וחרף כעסו על הנתבע וצידודו בעמדת אביו, מצא בית
28 המשפט את עדותו מהימנה ועקבית. כך הוסיף בחקירתו:

29

30 "אבל ידעתי על הכסף, על ה-160 אלף, אבא שלי כבר אמר לי ש[הנתבע] לא רוצה להחזיר לו
31 את זה. אני באיזושהי דרך ניסיתי לשכנע את [הנתבע], תקשיב, תחזירי לו את ה-160 כי [הנתבע]
32 התלונן על זה שהוא מאשים אותו על ה-15 אלף שקלים שנגנב מהחנות" (תמ-א', ע' 32, ש' 29).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

52. כמצוין לעיל, הנתבע לא התייחס בתצהירו לתכתובת ולעולה ממנה. גרסה ראשונה בהקשר זה העלה הנתבע בחקירתו. נקדים ונאמר שבית המשפט מצא את הסבריו של הנתבע לעולה מהתכתובת, תלויים ונטולי היגיון. לטענת הנתבע, בתמצית, כל דבריו בתכתובת לא היו אלא שקר, מסך עשן שנועד להוביל את אחותו לבקש מהתובע את ההמחאה שנתן בידו הנתבע, ולגרום לה לגלות בדרך הקשה, ובעקיפין, שלמעשה, התובע כבר השיב לנתבע את ההמחאה – על אף שהנתבע לא העלה מעולם בפני איש את טענת המתנה עד לפתיחת ההליכים דנן. טענות הנתבע התקשו אפוא לעורר מהימנות או להתיישב עם השכל הישר:

8
9 **"בזמן שאבא החזיר לי את הצ'ק והודיע לי שזה מתנה, הייתה לו בקשה אחת ממני, לא לספר**
10 **לאחים [...] כל השיחה עם ר' הייתה, אני לא ידעתי שהוא סיפר לה, אני מאד, כאילו הייתי די**
11 **מופתע [...] אז כל ההתנהלות שלי מולה הייתה כדי להחזיר אותה אליו ולהוכיח לה שאין בידו**
12 **צ'ק והוא החזיר לי את הצ'ק ונתן לי את זה כמתנה"** (תמ"ב', ע' 4, ש' 1).

13
14 53. גרסה כבושה זו מצד הנתבע מעוררת קשיים רבים. הנה כי כן הנתבע מואשם על ידי האב בגניבה ולפי
15 עדותו נפגע עמוקות, עד כדי כך שמתייחס לאביו כ"טינופת", "חולה נפש" ו"מניפולטור". לשיטתו אחיו
16 הפנו לו גב, אינם מעריכים את פועלו בעוד הוא מושמץ ללא בסיס, ואף שוקל לתבוע את אביו על עלבונו.
17 והנה, לגרסתו של הנתבע, בעודו מושפל ומוכה, הוא רואה לנגד עיניו את בקשת אביו שלא לגלות על דבר
18 המתנה. לשם כך הוא בודה בפני אחותו סיפור מעשה לפיו בכוונתו להשיב את הסכום לתובע, ואף מנהל
19 משא ומתן על אופן ההשבה, ובמלאכת מחשבת מבקש להוביל את אחותו לבקש מאביו חזרה את
20 ההמחאה שלו, רק על מנת שתגלה בדרך לא דרך, שאביו השיב לו את ההמחאה כביכול.

21
22 54. בית המשפט אינו יכול לקבל גרסה זו, שאינה מתיישבת עם השכל הישר וההיגיון. הדעת נותנת שלאחר
23 שאחיו, הבן ש' שוחח עמו ואחותו הבת ר' שוחחה עמו, ושניהם דורשים ממנו את השבת הכספים, ובעוד
24 הוא מצוי תחת מתקפה מצד אחיו וסופג האשמות בגניבה - שאין זמן ראוי מכך לבשר לעולם ולמצער
25 לאחיו, שאביו נתן לו את הסכום במתנה, ולראיה אף השיב לידיו את ההמחאה. הנתבע נחקר ארוכות
26 על גרסה זו, ולא עלה בידיו לבססה או להחדיר בה היגיון. לא למותר להביא עוד מתשובותיו של הנתבע
27 (ע' 5-8 לתמ"ב'):

28
29 **ש: [...] באותה שיחה אתה כותב לה "יש לי 100 אלף להחזיר לו, 30 אלף משועבדים תמורת**
30 **עיקולים וחובות, אני אחסוך לו כל חודש ואתן לו כל שנה 12 אלף" [...] גם זה שקר? גם**
31 **פה אתה מטעה אותה?**

32 **ת: לא, זו ההתנהלות מולה בכדי לרצות אותה ולהביא אותה חזרה לאבא [...] היא רצתה את**
33 **כל ה-160, אני רציתי להביא אותה למצב שתביא לי את הצ'ק [...]**

34 **ש: כדי שתחזיר אותה, את הצ'ק שנמצא אצל אבא שלך?**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 ת: לא, שהיא תיתן את הצ'ק שלי אליו ואז היא תראה שאין לו צ'ק, היא לא יודעת שזה
2 מתנה כי הוא ביקש ממני לא לספר להם, אתה מבין? [...]
- 3 ש: אבל אתה אומר לה שאתה מוכן להחזיר לו למחרת 100 אלף שקל, ומה אם היא אומרת
4 לך 'תחזיר לו'?
- 5 ת: אני כותב לה פה "תביאי לי את הצ'ק שלי ואתן לך צ'ק בנקאי, רציתי שזה יהיה צ'ק מול
6 צ'ק, הבנת?
- 7 ש: כי הצ'ק שלך לא היה אצלך בעצם, פה אתה כותב לה שאתה מוכן לשלם 100 אלף שקלים
8 אם יחזירו לך את הצ'ק שנמצא אצל אבא שלך, זה מה שאתה כותב, אני אקריא לך.
- 9 ת: עוד פעם, בכדי לגלות לה, היא לא ידעה שזו מתנה, היא לא ידעה שהוא החזיר לי את
10 הצ'ק.
- 11 ש: כל השיחה הזאתי, בוא נעשה מר [הנתבע], כל השיחה הזאתי שבה אתה אומר וחוזר
12 ואומר שאתה רוצה להחזיר לו את הכסף, שיש לך רק 100 אלף ואתה רוצה להחזיר לו 12
13 אלף כל שנה, שהשתמשת ב- 30,
- 14 ת: ב- 20.
- 15 ש: וסילקת חובות, ב- 20, הכל מבחינת זה פיקציה, לא היה ולא נברא, נכון?
- 16 ת: כל ההתנהלות והדו שיח בוואטסאפ היה בכדי להביא אותה למצב סופי של 'קחי צ'ק
17 תביאי לי צ'ק', היא התעקשה על ה- 160, אז אמרתי לה 'את רוצה 160? תני לי, אני אתן
18 לך 100 והשאר בתשלומים', המטרה הייתה להחזיר אותה לאבא בכדי שתראה שאין לו
19 צ'ק וזה מתנה [...] והחלטת לשקר לה ולא להגיד לה 'כן, זה כסף שאבא נתן לי במתנה'.
- 20 ת: הוא ביקש ממני לא לספר [...]
- 21 ש: 'כן אני באה לפגוש אותך, תן לי את הצ'ק של 100 אלף שקל', מה היית אומר לה? 'עבדתי
22 עלייך, זה רק מתנה'?
- 23 ת: לא, הייתי מוציא צ'ק והיא הייתה הולכת אליו להביא צ'ק גם, היא הייתה רואה שאין
24 צ'ק.
- 25 ש: היית ממשיך עם הסיפור הזה, נותן לה צ'ק על 100 אלף שקל שתיתן לאבא שלך.
- 26 ת: לא, שהיא תביא את הצ'ק ואז היא רואה שאין לו צ'ק, זו הנקודה [...]
- 27 ש: אתה כותב לה ב- 7.8 בשעה 7:00, "תביאי לי את הצ'ק שלי ואני אתן לך צ'ק בנקאי, לא
28 רוצה לראות את הטינופת הזה". זה אתה כותב לאחותך ואתה מספר לנו עכשיו, אתה
29 קורא לו 'טינופת' [...] ואתה מספר לנו עכשיו שהכל בתיאום עם אבא שלך כדי שהיא לא
30 תדע שזה מתנה.
- 31 ת: קודם כל כתוב 'אין לשפוט אדם בשעת כעסו', זה היה צמוד לעלילת דם שהוא העליל עלי
32 שפרצתי לחנות וגנבתי, הוא יודע שאני אוהב אותו, ממש לא התכוונתי לזה, זה בשעת
33 כעס, הרגשתי ממש פגוע כבוד השופטת, זה היה בשבילי כרעם ביום בהיר, אני לא בן
34 רגיל, אני הייתי הכי קרוב [...]"

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 הנתבע התקשה עוד להשיב בפשטות לשאלה שכמו עולה מאליה, מדוע לא סיפר לאחותו ר' על דבר
2 המתנה, ובא לציון גואל:
3
- 4 **ת: אז אני עונה לך שוב, כל המטרה שלי הייתה להחזיר את ר' לאבא כדי להוכיח לה שהוא**
5 **נתן לי את זה כמתנה ואין לו צ'ק, זו הנקודה העיקרית.**
- 6 **ש: ואת כל זה ככה רצית לעשות במקום להגיד לה ר', זה מתנה, תרדי ממני, לכי תביאי את**
7 **הצ'ק מאבא ואז הוא יגיד לך שאין צ'ק כי הוא נתן לי'.**
- 8 **ת: תשמע עורך דין אלון, למרות גילו המופלג, מדובר במניפולטור לא קטן אז, היא כבר**
9 **מכירה גם את אבא (תמ"ב', ע' 22, ש' 32).**
- 10
- 11 .56 עוד עולה מהתכתובת, וכפועל יוצא מגרסתו הקלושה של הנתבע בהקשרה, שיש לדחות את טענת הנתבע
12 לפיה התובע השיב לו את ההמחאה שמסר הנתבע כנגד מתן הסכום – טענה בה הנתבע עודנו אוחו (תמ"ב'
13 ב', ע' 3, ש' 14). אין ספק בעיני בית המשפט שבמסגרת הדין ודברים עם האחות פעל הנתבע להשיב את
14 הסכום לאביו לפי תנאיו, וזאת כנגד השבת ההמחאה לידיו, וכשם שהשיח בין השניים לא הבשיל
15 להסכמה על השבת הסכום, כך לא הבשיל להסכמה על השבת ההמחאה.
16
- 17 .57 **לא נעלם מעיני בית המשפט שהתובע לא הציג את ההמחאה שנותרה ברשותו, ולטענתו ההמחאה**
18 **אבדה. התובע כן הציג כזכור העתק צילומי מההמחאה, והנתבע לא כפר במהימנות ההעתק. אין**
19 **במחדל זה מצד התובע על מנת לגרוע מהמסקנות המבוססות שעולות מהתכתובת, כל שכן להוביל**
20 **למסקנה שהתובע השיב את ההמחאה כטענת הנתבע. כמו כן, התובע סיפק הסבר לגבי אובדן ההמחאה,**
21 **ובית המשפט מוצא את דבריו מניחים את הדעת – כל שכן לעומת גרסתו הנגדית של הנתבע: "בבקשה**
22 **בוא אני אקח אתכם לאיפה הוא נאבד [...] ברחוב [...] יש שם יש בית דפוס, עשיתי את זה ושכחתי**
23 **להוציא את הצ'ק, כשחזרתי לא מצאתי אותו, מה אני אעשה לו" (תמ"א', ע' 63, ש' 11; וגם ע' 50, ש' 31**
24 **; וגם ע' 64, ש' 2; וגם ע' 83, ש' 31).**
25
- 26 .58 מהתכתובת עולה עוד שלדברי הנתבע הוא השתמש בחלק מהסכום לצרכיו. גם בהקשר זה, גרסתו של
27 הנתבע לא עלתה בתצהירו ולא עוררה מהימנות. יש להוסיף עוד שעצם העובדה שהנתבע פעל, לטענתו,
28 להשיב את אותו חלק מהסכום בו השתמש, מלמדת שהנתבע ידע שהסכום אינו שלו:
29
- 30 **ש: וזה חדש כי בתצהיר שלך לא כתבת שלקחת הלוואה על חשבון המשמורת.**
- 31 **ת: לא, כתבתי את זה, אולי לא בתצהיר אבל באחד הדפים.**
- 32 **ש: אוקי, אז רק תענה לי לשאלה, כשאתה כותב לה שהשתמשת בחלק, שאתה חוסך לו כל**
33 **חודש כדי להחזיר לו, אתה כותב לה את זה באוגוסט 2019, זה לא נכון, אתה בעצם מטעה**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 אותה.
- 2 ת: כל ההתנהלות הייתה בכדי להביא אותה למצב של להחזיר אותה לאבא ולהוכיח לה שהוא
- 3 החזיר לי את הצ'ק [...]
- 4 כב' הש' מירז: אני לא מבינה, החזרת חלק מההלוואה?
- 5 ת: בשנתיים האלה, כן.
- 6 כב' הש' מירז: כן. כמה החזרת?
- 7 ת: נדמה לי 15 משהו כזה.
- 8 עו"ד אלון: למי החזרת?
- 9 כב' הש' מירז: 15 אלף? לאיפה?
- 10 ת: השלמתי את זה. בפק"מ שהיה בשנתיים האלה.
- 11 עו"ד אלון: לא החזרת לאבא שלך, לקחת מהכסף והחזרת לכסף.
- 12 ת: לא, לקחתי מהכסף ואמרתי לו שאם הזמן אני אחזיר לשם.
- 13 כב' הש' מירז: שאלתי אם החזרת לאבא?
- 14 ת: לא לאבא, לחשבון.
- 15 כב' הש' מירז: לחשבון של מי?
- 16 ת: לחשבון אצלי, אצלי בחשבון.
- 17 כב' הש' מירז: החזרת לחשבון שלך?
- 18 ת: כן.
- 19 כב' הש' מירז: זה נקרא להחזיר?
- 20 ת: כי זה משמרת, זה היה במשמרת (תמ"ב', ע' 4, ש' 18).
- 21

- 22 59. לסיכום, המסקנה המתבקשת מן העדויות והראיות שקובצו לעיל, היא שטענת המתנה לא הוכחה,
- 23 ושעלה בידי התובע לסתור את חזקת המתנה אותה החיל בית המשפט על נסיבות המקרה. הראיות
- 24 מצביעות על הסכמה בין הצדדים לפיה הנתבע יחזיק הסכום השייך לתובע, עבור התובע. המניעים
- 25 לכך לא התבררו עד תום, כמו גם השאלה מי מהצדדים היה בעל היוזמה למעשה. אפשר להניח מכלל
- 26 הטענות ההדדיות שלשני הצדדים היה אינטרס שהסכום יוחזק על ידי הנתבע, ויחד עם זאת בית
- 27 המשפט שוכנע שהסכום לא ניתן במתנה לנתבע, גם לא בדיעבד. גרסתו של הנתבע לפיה זמן מה לאחר
- 28 העברתו, הסכום הפך פניו למתנה, ושהתובע השיב לו את ההמחאה, אינה מסתברת מהנסיבות ועומדת
- 29 בניגוד לראיות שהובאו בפני בית המשפט. בית המשפט מצא את גרסתו של הנתבע לתכתובת, גרסה
- 30 כבושה, ודחוקה ביותר, שאינה מתיישבת עוד עם הגיונם של דברים. התכתובת מלמדת על הודאה מצד
- 31 הנתבע שהסכום אינו שייך לו ויש להשיבו לתובע. הוא נשא ונתן לגבי השבה זו, ואין ממש בטענתו שלא
- 32 היה בדברים אלא מסך עשן ומניפולציה שנועדה לגלות לאחות, שלמעשה, התובע השיב לידיו את
- 33 ההמחאה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

60. לפיכך נקבע, שעל הנתבע להשיב לידי התובע את הסכום במלואו. התובע לא הוכיח שבעת העברת הסכום הוא נקב תנאים להשבתו, לרבות המועד להשבתו או הנסיבות בהן על הנתבע להשיב את הסכום. לפיכך מן הדין לקבוע שהסכום יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.

זכויות התובע בדירת המריבה

61. התובע עומד על זכויותיו במחצית דירת המריבה מתוקף הלכת השיתוף שחלה על בני הזוג. למען הדיוק נציין שבני הזוג נישאו בשנת 1956, ולפיכך חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973 ומשטר איזון המשאבים אינו חל על יחסיהם. הלכת השיתוף היא שחולשת על יחסי הצדדים באופן בלעדי (ר' ע"א 1915/91 יעקובי וקנובלר נ' יעקובי וקנובלר, פ"ד מט(3) 529; וגם רע"א 8672/00 אבו רומי נ' אבו רומי, פ"ד נו(6) 175). אין בכך להמעיט מכוחה של הלכת השיתוף ששורשיה נטועים עמוק בבסיס שיטתנו המשפטית, כאמרת בית המשפט העליון כ"דין כמעט קוגנטי" (ר' ע"א 1915/91 יעקובי וקנובלר לעיל; ר' גם רע"א 8791/00 אניטה שלם נ' טווינקו בע"מ, פ"ד סב(1) 165, 12.12.06). בבסיס הלכת השיתוף מונחת תפיסה שיפוטית, המשקיפה על בני זוג החיים תחת אותה קורת הגג ומנהלים משק בית משותף, במאמץ משותף, כמי שהסכימו מכללא לשיתוף בנכסים שיצבור מי מהם במהלך תקופת החיים המשותפים, ובהתעלם מאופן רישום הזכויות הנתונות במחלוקת. בבסיס השקפה זו מונחים דיני החוזים לצד עקרון ההסתמכות, ואף רובד בסיסי יותר ובו נחים עקרונות יסוד חברתיים – השאיפה לשוויון, הגינות וצדק.

62. יצוין כבר כעת, שהדירה שבמחלוקת אינה נכס "חיצוני" לשיתוף, ולא עלתה בענייננו טענה לפיה הדירה נרכשה טרם הנישואין, או שמא התקבלה בירושה או במתנה. הנחת המוצא בנכסים מסוג זה היא שלא נצברו במאמץ משותף (ר' ע"א 595/69 אפטה נ' אפטה, פ"ד כה(1) 561; ע"א 4151/99 בריל נ' בריל, פ"ד נה(4) 709). כפועל יוצא מכך, הלכת השיתוף אינה חלה על נכסים מסוג זה באופן אוטומטי (ר' תמ"ש (נצ') 3210/08 ח' ב.ד. נ' י.נ., "נבו", מיום 11.12.11; ור' תמ"ש (ת"א) 6460/08 י.ה. נ' ת.ו.ה., "נבו", מיום 15.7.2012). ענייננו אינו בנכס "חיצוני" כאמור, כי אם בנכס שנרכש מכספי הצדדים, או שמא אחד הצדדים לפי הנטען, במהלך תקופת הנישואין.

63. יש מקום לעמוד בקצרה על מערכת נטלי ההוכחה בענייננו. על כתפי התובע מונח נטל השכנוע להתקיימות התנאים לתחולת הלכת השיתוף. התנאים לתחולת ההלכה, קרי ניהול משק בית משותף, חיי משפחה תקינים ומאמץ משותף, הם תנאים מצטברים ועובדתיים (ע"א 1966/07 אריאל נ' קרן הגמלאות של חברי אגד בע"מ, "נבו", מיום 9.8.2010; וגם בע"מ 2948/07 פלונית נ' פלונית ("נבו", מיום 18.04.07). מנגד, לימינו של התובע ניצבת חזקת השיתוף. בעוד ההלכה הניחה את העקרון, החזקה התוותה את הדרך, לאמור – בני הזוג מושא ההלכה, אשר מנהלים משק בית משותף במאמץ

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 משותף, חזקה היא שהרכוש שצבר מי מבני הזוג במהלך החיים המשותפים, הוא משותף. יציר
2 החזקה היא התערבות בנטל ההוכחה. לאחר שהטוען לשיתוף הוכיח קיומם של התנאים לתחולת הלכת
3 השיתוף, הרי כי "מכאן ואילך נטל הבאת הראיות הוא על המבקש לסתור את כוונת השיתוף" (ר' ע"א
4 52/80 שחר נ' פרידמן, פ"ד לח(1) 443; ע"א 3002/93 בן צבי נ' מ. סיטין ואח', פ"ד מט(3) 500; וגם ע"א
5 806/93 הדרי נ' הדרי, פ"ד מח(3) 685; ור' גם בג"ץ 8214/07 פלונית נ' פלוני, "נבו", מיום 22.07.2010).

6
7 64. מבלי לגרוע מן האמור, יש לציין למען הסדר הטוב, שמכיוון שהמחלוקת בענייננו היא בנוגע לנכס
8 מקרקעין, אזי עומד לימינו של הנתבע - שעל כתפיו הנטל לסתור את חזקת השיתוף - רישום הזכויות
9 בדירה, על שמה של האם המנוחה בלבד. מן המפורסמות היא שרישום הזכויות בפנקס המקרקעין,
10 מהווה "ראיה חותכת לתוכנו" מתוקף סעיף 125(א) לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969. על בית המשפט
11 להשתכנע אפוא שיש ביחסי השיתוף בין התובע לבין המנוחה כדי ללמד על שיתוף בדירת המריבה, חרף
12 רישום הזכויות. כמו כן, יש מקום להקפיד ולדקדק בתחולת הלכת השיתוף הואיל וטענות התובע עולות
13 לאחר פטירת המנוחה ונגד עזבונה (ע"א 5997/92 מלק נ' מנהל עזבון הרב דויטש, פ"ד נ"א(5) 1 (1997),
14 עמ' 11; ר' גם בע"א 2742/90 אהרונוב נ' אהרונוב, פ"ד מה(3), 59).

מן הכלל אל הפרט

15
16
17 65. לאחר שמיעת הצדדים באריכות ועיון בסימוכין שצרפו הצדדים, נחה דעתו של בית המשפט שמתוקף
18 הלכת השיתוף זכאי התובע למחצית הזכויות שנרשמו על שמה של המנוחה במהלך הנישואין, ובכלל
19 זאת למחצית הזכויות בדירת המריבה.

20
21 66. העוגן הראשון לקביעה זו מצוי בעובדה שבני הזוג באו בברית הנישואין, ושנישואיהם נמשכו עשרות
22 שנים עד לפטירת האם. אין מחלוקת על העובדה שבני הזוג נישאו בשנת 1956 ונשארו נשואים עד
23 לפטירת המנוחה ביום 16.7.2014. מדובר בתקופת חיים בת 58 שנים. במהלך תקופה ממושכת זו, בני
24 הזוג לא נפרדו והתגוררו תחת אותה קורת גג.

האם התקיימה הפרדה רכושית בין בני הזוג?

25
26
27 67. לטענת הנתבע בני הזוג פעלו תוך הפרדה רכושית ואין להכיר בשיתוף כלפי דירת המריבה. בית המשפט
28 אינו רואה עין בעין עם הנתבע. ככלל, מתבקש מאליו שהפרדה רכושית שמשתרעת לפי הטענה על פני
29 עשרות שנות נישואין, תניב שלל ראיות לדבר, גם אם ראיות נסיבתיות שתשקפנה את ההפרדה הנטענת.
30 הראיות שהציג הנתבע, עליו הנטל לסתירת חזקת השיתוף, אינן מצויות ברף המספיק לסתירת החזקה.

31
32 68. לעניין חשבונות הבנק – לכל אחד מבני הזוג היה חשבון בנק משלו, ולטענת הנתבע שימש חשבונה של
33 האם לצרכיה. לטענתו עוד, אל חשבונה הפרטי של האם הופקד שכרה והן קצבה או קצבאות מן המוסד

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 לביטוח לאומי. טענה זו לא הוכחה. להוכחת הטענה צירף הנתבע דף חשבון בודד מחשבונה של האם
2 (נס' ה' לתצהיר נ/2) - אף על פי שלפי טענתו היה מיופה כוח בחשבון זה ומתבקש להניח שיש לו גישה
3 לחשבון, כל שכן לשם קבלת מידע, ולא היתה מניעה לצרף סימוכין המחזקים את טענותיו. למרבה
4 הצער טור התאריכים מדף החשבון הושמט מההעתק הצילומי, ולא ברור האם דף החשבון מתייחס
5 לתקופת חייה של האם, או שמא למועדים שלאחר פטירתה. כך או כך, מתייחס דף החשבון לתקופה
6 בת 5 חודשים במהלכם לא מופיעות בדף הפקדות משכר, קצבה או גמלה מכל סוג. כמו כן, עולה
7 שמחשבון זה שולמו באמצעות הוראת קבע תשלומים לחברת "הוט".

8

9 גם אם היה בית המשפט מקבל את טענת הנתבע לפיה הכנסות האם שולמו לחשבונה הפרטי, לא היה .69
10 בכך להצביע על הפרדה רכושית, והנתבע לא הוכיח שחשבון זה שימש את האם להוצאות "פרטיות"
11 שאינן לטובת התא המשפחתי. אין מחלוקת שלשיתנו של הנתבע, דמי השכירות מדירת המריבה לא
12 שולמו לחשבון זה, אלא ניתנו בידיו במזומן והוא היה מעבירם לידי האם (תמ"ב', ע' 10, ש' 24). לעניין
13 התשלומים ל"הוט" טען הנתבע:

14

15 "נתתי דוגמא, למשל להוט, הוא לא רצה לשלם את החשבון של הוט. אז בזמנו זה היה, כבוד
16 השופטת, יקר, זה היה 380 שקל בחודש, והוא אמר 'לא, מה פתאום, אני לא רואה טלוויזיה',
17 הוא סוציומט אבא, 'מה פתאום, אני לא זה', ואימא רוב הזמן הייתה בבית, והטלוויזיה הייתה
18 כל עולמה, אז נאלצתי, באישורה כמוכן, לעשות הוראת קבע מהחשבון שלה שהיא תשלם"
19 (תמ"ב', ע' 14, ש' 3).

20

21 בית המשפט אינו מוצא בדברים אות וסימן למשטר של הפרדה רכושית, כל שכן כאלה המספיקים לשם .70
22 אפיון יחסי בני הזוג כיחסים בהפרדה רכושית. מחלוקת בין בני זוג על הצורך בהוצאה מסוימת, בין אם
23 טלוויזיה בכבלים או כל הוצאה אחרת, אינה הופכת את ההוצאה שבמחלוקת ל"פרטית". גם אם תאמר,
24 ואין לקבוע כך, שהנתבעת היתה היחידה שעשתה שימוש בשירותי הוט, מדובר בהוצאת אחזקת מדור
25 ששימש את התא המשפחתי ואת באי-הבית ואין בכך ללמד על הפרדה רכושית.

26

27 יש לחדד עוד, למעלה מן הצורך, שהסימוכין מטעם הנתבע אינן מלמדים על הוראות קבע מחשבונה של .71
28 האם לטובת "הוט", והדברים אינם עולים בהכרח מדף החשבון. צמד השוברים לתשלום עבור "הוט"
29 מטעם בנק הדואר (נס' ד', נ/2), נושאים תאריך משנת 2011, ובפירוש אינם מלמדים על הוראת קבע,
30 אלא להיפך וכמצוין שם, על המנוי לעדכן "אמצעי תשלום קבוע".

31

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 לא נעלם מעיני בית המשפט שבדף החשבון מופיעים חיובים גם עבור קופ"ח "מכבי". לא ברור האם נגבו
2 בהוראת קבע, והם אינם חיובים חודשיים. לא ברור עוד אם נגבו בחיי המנוחה או לאחר פטירתה. כך
3 או כך, אין בחיובים אלה ללמד על הפרדה רכושית.
4
- 5 **לעניין השימוש בכספי השכירות –** לטענת הנתבע, כספי השכירות שהתקבלו מהשכרת הדירה
6 שבמחלוקת נגבו על ידי, והועברו לאמו. יש גם בעובדה זו, לשיטת הנתבע, ללמד על הפרדה רכושית בין
7 בני הזוג. אין לקבל טענה זו. גם בהנחה שהאם, והיא בלבד, קבלה לידיה את דמי השכירות, לא הוכח
8 שהיא עשתה בהם שימוש "פרטי". עולה מטענות הנתבע באופן מובהק שגם לשיטתו דמי השכירות
9 שימשו את האם לצרכי התא המשפחתי. כך לדברי הנתבע:
10
- 11 **ש: תאמר לי בבקשה, כשאימא שלך קיבלה את הכסף ממך, עד 2014 כשהיא נפטרה, זה כסף**
12 **ששימש אותה לקנות מצרכים,**
13 **ת: למחייתה, כן.**
14 **ש: חשבונות, הכל בדירה המשותפת שהיא חיה עם אבא שלך.**
15 **ת: כן אבל הם היו בהפרדה נפרדת לחלוטין. אבא היה איש קשה עם כסף. נתתי דוגמא**
16 **בתצהיר שלי מקרה באמת קלאסי, (תמ"ב, ע' 11, ש' 31).**
17 **ובהמשך**
- 18 **ש: זאת אומרת מ-2001 שהם רכשו את הדירה עד 2014 שהיא נפטרה, 14 שנים בפועל אבא**
19 **שלך ואימא שלך נהנים מכספי השכירות של הדירה.**
20 **ת: אני אומר שוב, ה-1500 ש שהתקבלו מהשכירות שימשו לאימא,**
21 **ש: רק לאימא.**
22 **ת: בקופה קטנה.**
23 **ש: היא קנתה רק אוכל לעצמה.**
24 **ת: קנתה אוכל משותף אבל גם לעצמה, מה זה,**
25 **ש: משותף, היא שילמה רק את החשמל של עצמה,**
26 **ת: גם לעצמה, מה זה, הייתי הולך איתה לקנות בגדים, אני הייתי הכי קרוב אליה, היינו**
27 **הולכים לאכול ביחד, מה זה, זה, היה לה עצמאות כלכלית, כבוד השופטת, בזכותי (ע'**
28 **14, ש' 8).**
29
- 30 **74. נחמד אפוא, שגם אם נניח שהאם פעלה באמצעות חשבון נפרד, וגם בהנחה שאליו הופקד שכרה והופקדו**
31 **הכנסות אחרות – והדבר לא הוכח – מן הסימוכין והעדויות עולה שהאם לא פעלה מכוח הפרדה רכושית**
32 **לעשות שימוש פרטי בכספה, אלא שהכנסתה שימשה את התא המשפחתי באופן מובהק והדברים**
33 **רחוקים מללמד על הפרדה רכושית.**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 לסיכום, הנתבע לא הוכיח שבני הזוג חיו תחת הפרדה רכושית. מטענותיו וראיותיו לא עולה הפרדה
2 רכושית, וההיפך הוא הנכון. מטענות הנתבע עולה שחשבון המנוחה, והכספים שהופקדו בו, שימשו את
3 התא המשפחתי, ולמצער לא שימשו להוצאות "פרטיות" עבור המנוחה. אפשר אם כן להצביע על העוגן
4 השני לשיתוף בין בני הזוג: בנוסף לשנות הנישואין הארוכות, ניהלו הצדדים משק בית משותף.
5
6 **מימון רכישת דירת המריבה**
- 7 לאורכו של ההליך מחזיק הנתבע בטענה שלשם רכישת הדירה עשו בני הזוג שימוש בכספי פיצויים להם .75
8 זכתה המנוחה ממקום העבודה, בשיעור 100,000 ₪. יש להוסיף ולציין שהנתבע לא העלה טענה זו בכתב
9 ההגנה או בתצהירו, והיא עלתה במשתמע מפי ב"כ הנתבע בעת חקירת התובע ועדיו. טענה זו מהווה
10 אם כן הרחבת חזית. גם אם יניח בית המשפט לטובת הנתבע שהטענה עלתה כדיון, יש לקבוע שטענה זו
11 מעולם לא הוכחה – על אף שהדעת נותנת שאפשר היה להוכיחה, והנתבע מעולם לא טען אחרת. יתירה
12 מכך, הנתבע לא הוכיח קיומן של נסיבות שתלמדנה באופן עקיף על תקופת עבודתה של האם, יציאתה
13 לגמלאות ועל ההתכנות שהאם אכן זכתה לפיצויי פיטורין כלל, ובשיעור הנטען בפרט. נציין עוד
14 שלכתחילה משקלה של טענה זו בזיקה לשיתוף בדירה הוא מוגבל, שעה שאף לטענת הנתבע בתצהירו
15 דירת המריבה "נרכשה מכספים שחסכו הורי מעבודתם" – טענה המלמדת על כוונת שיתוף כלפיה.
16
- 17 לגופה של טענה, גם לשיטתו של הנתבע לא היה בסכום הפיצויים הנטען כדי לממן את רכישת הדירה .77
18 והוא נאלץ להודות שחלק הארי מהתמורה לרכישת הדירה מומן מכספי התובע:
19 ש: [...] בוא נעשה קצת תרגיל באריתמטיקה, כמה כסף הם קנו בשקלים את הדירה?
20 ת: רשום בחוזה, לא?
21 ש: רשום בחוזה 67 אלף דולר. שער הדולר ב- 2001 היה באזור ה- 4.8, נגיד 300 אלף
22 שקלים, היא הביאה 100 אלף שקל מהפיצויים שלה, לטענתך, מי השלים את הכסף
23 עבור הרכישה?
24 ת: אבא נתן לה את זה כמתנה.
25 ש: אבא נתן לה את זה כמתנה.
26 ת: עצם זה שהוא הכיר בזה והסכים שהדירה תהיה רשומה על שמה והיא התעקשה על
27 זה, כאמור, כמתנה (תמ"ב', ע' 12, ש' 27).
28
- 29 גרסה זו מעמידה את הנתבע בפני קושי רב, הואיל והיא שומטת את הקרקע תחת טענה מרכזית של .78
30 הנתבע, שלא לומר הנרטיב סביבו טווה את טענותיו, ולפיו האם סבלה משך שנים מ"טרור כלכלי" מידי
31 התובע – ובמילותיו של הנתבע בתצהירו: "'הטרור הכלכלי' שהנהיג אבי בבית (כך ממש)". הנתבע
32 הוסיף והציג את אביו לאורך ההליך כאדם קמצן שקימץ ידיו, בעיקר כלפי אשתו. לטענתו "אבא היה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 איש קשה עם כסף" (תמ"ב', ע' 11, ש' 35); ו"סוציומט" (שם, ע' 14, ש' 3); וכך ש"הם היו בחשבונות
2 נפרדים, אבא הוא בן אדם החלטי ומאד עם עצמו כזה, הוא לא נותן שיתערבו לו" (שם, ע' 10, ש' 6).
3
- 4 79. והנה, לטענת הנתבע, התובע הניח כ 200,000 ₪ מכספו לרכישת דירה שתהווה לפי הטענה רכושה
5 הבלעדי של אשתו. אין כל דרך ליישב סתירה זו, ואף הנתבע לא ביקש ליישבה:
6
- 7 ש: למה הקמצן, שאמרת קודם, שלא היה נותן לה כסף לקניות והיא הייתה צריכה קופה
8 בצד, אבא החליט לתת לה במתנה את ה- 200 אלף שקל הנוספים כדי לקנות את
9 הדירה?
10 ת: כן.
11 ש: זו הגרסה שלך?
12 ת: ככה זה היה במציאות (ע' 12, ש' 37).
13
- 14 80. יתירה מכך, בית המשפט מתקשה ליישב את נרטיב "הטרור הכלכלי" עם הטענה לפיה המנוחה, היא
15 ש"התעקשה", ועמדה בתוקף על רישום דירת המריבה על שמה, ואף עלה בידה לכפות רצונה הר כגיגית
16 על התובע שמימן את רכישתה:
17
- 18 "[...] אימא התעקשה, אני לא הייתי מעורב בכל הרישום של הדירות, זה היה על דעתם
19 המוסכמת, המשותפת, החלטה משותפת שלהם, אימא התעקשה שהדירה תהיה רשומה
20 על שמה ואחרי זה היא באה ואמרה לי שהיא נתנה את כספי הפיצויים לדירה ואחרי זה היא
21 אמרה לי 'אני רוצה שאתה תטפל בכל העניין של השכירות' מאז שהיא נקנתה עד עצם היום
22 הזה" (שם, ע' 12, ש' 19).
23
- 24 81. מבלי לגרוע מן האמור, יש מקום לפנות לצוואת המנוחה. כזכור ציוותה המנוחה בסעיף 8 לצוואה, "את
25 כל זכויותי בדירה" (דירת המריבה) לנתבע. כמו כן, את זכויותיה בדירת המגורים המשותפת ציוותה
26 לבן ש' (ס' 7). את יתרת רכושה צוותה המנוחה "לחמשת ילדי בחלקים שווים", לרבות לפיתה
27 מנישואיה הראשונים, הגבי ש' (ס' 9). בסעיף 10 לצוואה מצהירה המנוחה בזו הלשון:
28
- 29 "לבתי מנישואי הראשונים [...] לא ציוויתי חלקים מהדירות הנ"ל מאחר והדירות נרכשו
30 בכספו של בעלי [התובע] שאינו אביה ומתוך כוונה לכבד את רצונו".
31
- 32 82. תוקפה של הוראה זו אינו עומד להכרעה בענייננו, על אף שעלולה היתה לעורר קשיים משפטיים כאלה
33 ואחרים, שעה שגם לשתי הבנות המשותפות של בני הזוג לא ציוותה המנוחה "חלקים מהדירות הנ"ל",

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 כי אם לשני הבנים בלבד. יחד עם זאת, יש באמרה זו חיזוק למסקנה שלכל הפחות חלק הארי של
2 התמורה מומן מכספים שצבר התובע.

3
4 **לסיכום**, אין חולק שרכישת דירת המריבה מומנה, לכל הפחות, מכספים משותפים. גם לשיטת הנתבע,
5 התובע מימן את חלק הארי של התמורה. המסקנה המסתברת יותר היא שהתובע הוא שמימן את מלוא
6 התמורה לרכישת הדירה. אמנם אין בעובדה זו על מנת להקנות לו בעלות על מלוא הזכויות בדירה, או
7 לנשל את המנוחה מזכויותיה, אך היא סותרת בודאי טענה להפרדה רכושית בכלל, והפרדה רכושית
8 כלפי דירת המריבה בפרט. אופן מימון הדירה מלמד על כוונת שיתוף דווקא. גם הנתבע, בניגוד לגרסתו
9 לפיה מימון תמורת הדירה היווה מתנה מהתובע לנתבעת, נאלץ לאשר במורת רוח שהתמורה מומנה
10 מכספים משותפים (תמ"ב', ע' 13, ש' 25). הנה כי כן העוגן השלישי לשיתוף בדירת המריבה: בנוסף
11 לשנות הנישואין הארוכות וניהול משק בית משותף, תמורת הדירה מומנה מכספים משותפים
12 שמקורם, למצער חלקם הארי, מהכנסתו של התובע.

13
14 **מדוע נרשמו מלוא הזכויות בדירת המריבה על שמה של המנוחה?**

15 בית המשפט דחה את טענת הנתבע לפיה הדירה נרשמה על שמה של המנוחה כדי להוות רכוש הפרטי,
16 מתוקף דרישתה, תוך מימון הרכישה על ידי התובע כמתנה למנוחה. מאליה עולה השאלה, מדוע אם כן
17 נרשמו מלוא הזכויות בדירה על שמה של האם המנוחה? בהינתן שנדחתה הטענה להפרדה רכושית בין
18 בני הזוג, לרבות כלפי דירת המריבה, קרנה של שאלה זו יורד, ומשקלה בזיקה לשאלת השיתוף בדירה
19 – מוגבל. בבסיס השיתוף שמייחס המשפט לבני הזוג מתוקף הלכת השיתוף, מצויה מערכת היחסים
20 ארוכת השנים בין בני הזוג ואורח חייהם השיתופי. במילים אחרות, לא אופן רישום הנכסים מקים את
21 השיתוף בין בני הזוג, כי אם השיתוף המיוחס להם בכלל הנכסים.

22
23 בית המשפט העליון היטיב לעמוד על עקרון בסיסי זה, שיפה הוא לשאלת רישום הזכויות והן לשאלת
24 מקורות המימון עליה עמדנו לעיל:

25
26 "[...] אין לומר כי משקמה חזקת השיתוף, לא ייזקק עוד בית המשפט כלל ועיקר לשאר
27 נסיבות הענין, ובכללם מקורות מימון רכישתו של הנכס נושא הדיון ותוכן רישום הבעלות
28 עליו. ודוק: בחינת מקורות המימון איננה נעשית לרוב לשם הוכחת קיומו של שיתוף
29 בנכסים, שהרי לשם כך אין כל צורך בדבר. עמד על כך הנשיא שמגר בע"א 26/89 ארגוב נ'
30 ארגוב]: [...]

31 'חזקת השיתוף איננה מעוגנת בעיקרה בהשקעה הכספית המשותפת, שהרי ברוב
32 המכריע של המקרים אין המדובר בהשקעת כספים על-ידי שני בני הזוג. חזקת

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 השיתוף קמה על יסוד החיים המשותפים של בני הזוג עם עליותיהם וירידותיהם
2 הטבעיות. כל מרכיב של התא המשפחתי הבסיסי נותן את חלקו [...].
3 כך גם לעניין רישום הנכס על שם אחד מבני הזוג בלבד. אין בממצאים אלה, כל אחד
4 מהם כשלעצמו, כדי לסתור את חזקת השיתוף, אולם בהצטרפם לעובדות נוספות, אשר
5 יש בהן לשפוך אור על כוונה מפורשת לשמירה על הפרדה בבעלות ברכוש בכלל, או
6 בנכס מסויים בפרט, אין כל מניעה מלהיזקק לממצאים אלה [...].

7
8 נשאלת השאלה, כלום יש ברישום הדירה על שמו של הבעל בלבד, כדי לסתור את חזקת
9 השיתוף? תשובה לכך נתנה כבר השופטת נתניהו בע"א 234/80 [...]:

10 'סירוב זה (לרישום בן הזוג כשותף לבעלות בבית המגורים - ג' ב') אין בו כדי לסתור
11 את הנחת השיתוף, העולה מאורח חיי הנישואין שלהם במשך תקופה של כ-20 שנה.
12 לא הרישום הוא שיוצר את זכותה של האשה על-פי הלכת שיתוף הנכסים, אלא אורח
13 החיים המשותף של בני הזוג ומערכת היחסים, שנוצרה ביניהם בפועל במשך שנות
14 חיהם המשותפים, הם שמעלים את החזקה בדבר הסכם השיתוף, ואין הצד האחד
15 יכול, באופן חד-צדדי, להתכחש לזכויותיו של שותפו לחיים, לאחר שאלה כבר נוצרו.'

16
17 חזר והדגיש זאת השופט אלון (כתוארו אז), בע"א 741/82 הנ"ל [...].
18 'עובדת רישומה של הדירה כולה על שם הבעל אין בה כדי לגלות כוונה סותרת להנחת
19 השיתוף בדירה, שהרי כל עיקרה של חזקת שיתוף נכסים נוצרה ובאה למקרה כגון דא,
20 שהרכוש המסויים נרשם רק על שם אחד מבני הזוג.'

21
22 לסיכום נקודה זו: רישום הדירה על שם בן זוג אחד אינו נטול ערך ראייתי כלשהו, אך אין
23 בו כשלעצמו כדי לסתור את חזקת השיתוף בדירה, ובמיוחד כאשר המדובר, כמו במקרה דנן,
24 בחיים משותפים במשך שנים רבות תוך נשיאה מתמשכת במאמץ משפחתי משותף'
25 [הדגשות שלי, א"מ] (רע"א 964/92 מיכל אורון נ' ישראל אורון, "נבו", מיום 28.7.93; ור' עוד
26 פסק דינה של כבוד השופט ע' ארבל בבג"ץ 8214/07 פלונית נ' פלוני, "נבו", מיום 22.7.10).

27
28 86. בשים לב למשקלה המוגבל של שאלת הרישום בענייננו, בית המשפט יתקשה לקבוע ממצא בהקשר זה.
29 כאמור לעיל נדחתה טענת הנתבע לפיה הרישום הנפרד מעיד על הפרדה רכושית. מנגד, בית המשפט לא
30 השתכנע מטענת התובע לפיה שיקולי מס הם שעמדו בבסיס רישום הזכויות על שם המנוחה. אמנם אין
31 פסול בשיקולי מס כשלעצמם, אך "שיקולי מס" אינו בבחינת "מילת קסם" הפטורה מהוכחה. התובע
32 לא העמיד הסבר כלשהו לשיקולי המס שראו בני הזוג לנגד עיניהם (תמ"א', ע' 71, ש' 3; ור' עוד עדות
33 האחות א', שם, ע' 9, ש' 11; וגם עדות האחיות ר', שם, ע' 28, ש' 18).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 .87 ניתן להעלות על הדעת, מבלי להתיימר להקיף את הסוגיה, שיקולים כאלה ואחרים בהקשר לפטור ממס
2 מקרקעין על בסיס דירת מגורים יחידה מזכה. התובע לא העלה טענה זו, ולא ימצא בה ממש שעה שבעת
3 רכישת דירת המריבה, כל אחד מבני הזוג היה הבעלים של מחצית הזכויות בדירת המגורים, כך
4 שלכאורה אין למי מבני הזוג יתרון בזיקה למיסוי העסקה.

5
6 .88 אך אין בספק שעומד לעניין המניע לרישום על מנת לשלול את השיתוף הדירה, שעה שלא הרישום הוא
7 המקים את השיתוף, והדין עליו עמדנו לעיל ברור בהקשר זה. בית המשפט ביסס את תחולת הלכת
8 השיתוף על בני הזוג, עמד על אורך הנישואין וקיום משק בית משותף, והן על אופן מימון רכישת דירת
9 המריבה מכספים משותפים. טענת הנתבע להפרדה רכושית נדחתה. בנסיבות אלה השיתוף עומד בעינו
10 חרף אופן רישום הזכויות ואין הכרח לקבוע ממצא עובדתי בהקשר זה.

11
12 .89 **לסיכום הדיון בדירת המריבה, נקבע שלתובע נתונות מחצית הזכויות בדירה.** בית המשפט ביסס
13 הכרעה זו על ארבעה עוגנים: **ראשית**, חזקת השיתוף שלא נסתרה בענייננו. בני הזוג חיו יחדיו כזוג נשוי
14 58 שנים עד לפטירת המנוחה וניהלו משק בית משותף, והלכת השיתוף גורסת שבנסיבות אלה דירת
15 המריבה משותפת חרף אופן רישומה; **שנית**, נדחתה טענת הנתבע להפרדה רכושית בין בני הזוג. מתוך
16 כך נקבע שהעדר קיומו של חשבון משותף אינו מעיד על הפרדה רכושית, וכן שכספי השכירות שהתקבלו
17 מדירת המריבה, גם אם ניתנו לידי האם, שימשו להוצאות משותפות; **שלישית**, נמצא שתמורת רכישת
18 דירת המריבה מומנה מכספים משותפים שמקורם מהשתכרותו של התובע, או למצער חלק הארי
19 ממנה; **רביעית**, נקבע שרישום מלוא הזכויות בדירת המריבה על שמה של המנוחה אינו שולל את
20 זכויותיו של התובע במחצית הזכויות מתוקף הלכת השיתוף. **על בסיס כל אלה נקבע בזאת שהתובע**
21 **הוא הבעלים של מחצית הזכויות בדירת המריבה וזכאי להירשם ככזה בפנקס רישום המקרקעין.**

22
23 **עתירת התובע לקבלת דמי השכירות**

24 .90 התובע עותר להורות לנתבע לשלם לידי את **מחצית** דמי השכירות אותם גבה עבור דירת המריבה, החל
25 מחודש ספטמבר 2019 (ס' 40 לסיכומיו). לפי הטענה החל ממועד זה פסק הנתבע להעביר לידי התובע
26 את דמי השכירות עבור הדירה. הנתבע מצדו טען שהוא לא העביר את דמי השכירות שגבה אל אביו, כל
27 שכן לאחר פטירת האם (תמ"ב, ע' 10, ש' 24), ושכספי השכירות שימשו אותו ואת משפחתו (שם, ע' 11,
28 ש' 17).

29
30 .91 במחלוקת עובדתית זו, גרסתו של התובע מסתברת יותר, וזוכה לחיזוק מעדותם של הבת א' והבן ש'.
31 שניהם העידו שבשנים שקדמו להגשת התביעה, הנתבע קיבל לידי, או לחילופין השאיר בידיו, סך של
32 600 ₪ – 700 ₪ מתוך כספי השכירות שגבה. כך עולה מעדותה של הבת א' (ר' תמ"א, ע' 8, ש' 7) והן
33 מעדותו של הבן ש' (שם, ע' 43, ש' 34). ש' העיד עוד שהתובע "אמר לי ש[הנתבע], שהוא [הנתבע] מביא

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 לו את זה, במזומן, והוא נותן לו 600 שקלים או 700 שקלים לא זוכר, זה עלה במשך השנים [...]. אני
2 לא יודע בוודאות, אני יודע אבל שאבא שלי היה נותן לו מהסכום, 600 שקלים" (ע' 44, ש' 20; ע' 45,
3 ש' 5).
- 4
- 5 92. חיזוק לעדויות אלה נמצא עוד בתכתובת בין הבת ר' לבין הנתבע, שם כתבה הבת ר' לנתבע ש"אנחנו
6 יודעים שאתה מקבל כסף מהשכירות של הדירה וגם אין לנו בעיה עם זה. אנחנו יודעים כבר מלפני
7 שנה וחצי על הדירה והשכ"ד". אך יתירה מכך, יש לפנות אל אמירות הנתבע באותה תכתובת. על אף
8 שהכחיש תחילה שנוטל את דמי השכירות, כתב הנתבע לבת ר' ביום 7.9.19, כחודש לאחר התכתובת
9 וימים טרם הגשת התביעה: "[...] שבוע טוב מה שלומך? אני צריך את מספר החשבון של אבא אני
10 רוצה להעביר לו את דמי השכירות החודשי. הוא בבנק [...] רק מספר חשבון". הבת ר' השיבה בשם
11 הנתבע, שהאחרון מבקש שדמי השכירות יועברו דרך בא-כוחו. על כך השיב הנתבע: "אני לא הולך
12 לעורך דין מה הוא מפחד אני רק מפקיד".
- 13 עוד הוסיף הנתבע: "אני לא יודע מה החלק שלך בשפיכת הדמים שמתבצעת כלפיי [...] האיש שתמיד
14 אהבתי דאגתי לו ואהבתי אותו שופך את דמי [...] אם הוא מעוניין בדמי השכירות שיעביר לי את
15 מספר החשבון שלו. אין לי שום כוונה להתנהל דרך עורך הדין שלו".
- 16
- 17 93. בית המשפט מוצא שהראיות והעדויות מבססות את הקביעה שהנתבע זכה לקבל לידיו, או לשמור
18 לעצמו, בהסכמת הנתבע, חלק מדמי השכירות אותם גבה מהשכרת דירת המריבה. מהתכתובת עולה
19 עוד שיש ממש בטענת הנתבע לפיה החל מחודש ספטמבר 2019, הנתבע חדל להעביר לתובע את דמי
20 השכירות, או חלקם, כפי שנהג עד כה. בנסיבות העניין לא קם צורך לקבוע ממצא לגבי שיעור כספיי
21 שכר הדירה אותם הנתבע קיבל לידיו, או שמר בידיו מתוך התשלום החודשי, לפני מועד הגשת התביעה
22 הואיל והסעד הנתבע מוגבל למחצית משכר הדירה החל מחודש 9/2019 כאמור, ולעניין זה נקבע
23 שהנתבע לא העביר לתובע חלק כלשהו מדמי השכירות.
- 24
- 25 94. מהסימוכין שהציג הנתבע עולה שהחל מחודש יוני 2019 הושכרה הדירה למר [צד ג'] תמורת 2,000 ₪
26 בחודש (נסי' 1 לתצהיר נ/2). הואיל וחודש 9/2019 הוא גם מועד הגשת התביעה והן המועד ממנו פסק
27 הנתבע להעביר לתובע את דמי השכירות, יש לקבוע אפוא, שהנתבע זכאי לקבל לידיו מחצית מדמי
28 השכירות ששולמו לנתבע עבור דירת המריבה, שהם 1,000 ₪ לחודש, החל מחודש 9/2019 (כולל) ועד
29 למועד פסק הדין כשהסכום המצטבר נושא הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת התביעה ועד מועד פסק
30 הדין.
- 31
- 32 95. למען הסר ספק, מתוקף בעלותו על מחצית הזכויות בדירת המריבה, זכאי הנתבע למחצית מדמי
33 השכירות ששולמו לנתבע החל ממועד הגשת התביעה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

תביעת לשון הרע

- 1
- 2 96. לאחר בירור התביעה, שמיעת הצדדים ועדיהם, ועיון בראיותיהם, אין מנוס מהמסקנה שהנתבע אינו
- 3 עומד מאחורי תביעתו זו, ושזו נועדה להוות תביעת-נגד, או שמא תביעת קיזוז לתביעת התובע. גרסתו
- 4 של הנתבע לכתחילה היתה רפה ובלתי מפורטת, ולמרבה הצער הפגין הנתבע חוסר מעש בולט להוכחת
- 5 התביעה שהגיש.
- 6
- 7 97. בלב תביעתו של הנתבע ניצבת טענת התובע לפיה הנתבע נכנס ללא רשות לחנות, ונטל ממנה סכום של
- 8 15,000 ₪. הנתבע נפגע מהאשמה חמורה זו, שלפי טענתו אביו השמיע "בפני רבים – בני משפחה,
- 9 שכנים ומכרים שלי", וכך "בפני השכנים והעובדים והשבים שעצרו לראות את ההצגה' עת הזמין
- 10 משטרה והמשיך לתאר באוזני השוטרים את תיאוריו הכוזבים כלפיי". לדבריו עוד "בשכונה בה גר
- 11 אבי ואשר בה גדלתי ואני מכיר ומוכר בה – התפשטה השמועה כמו בשדה קוצים על דבר האשמות
- 12 שהטיח בי אבי".
- 13
- 14 98. מנגד התובע טען שבקיץ 2019 פלוני נכנס לחנותו ונטל 15,000 ₪ במזומן. לדבריו הנתבע הוא היחיד
- 15 למעט התובע שהיה לו מפתח לחנות, והיחיד שהכיר את המקום בו הטמין התובע את הכסף. כמו כן,
- 16 לא נגרם אי-סדר בחנות ולא נותרו סימני פריצה במקום. לטענתו, עלה בליבו באופן טבעי חשד בנתבע.
- 17 יצוין שהתובע אינו מתגונן בטענת "אמת בפרסום" מתוקף סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-
- 18 1965 (להלן – "חוק איסור לשון הרע"). לאמור שלא עומדת בפני בית המשפט הכרעה על אמיתות
- 19 ההאשמות מצד התובע, שמא הנתבע אכן נטל מכספו מתוך החנות.
- 20
- 21 **דיון והכרעה**
- 22 99. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר לשון הרע כ"דבר שפרסומו עלול –
- 23 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- 24 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- 25 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
- 26 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;
- 27
- 28 100. לשם הדיון מוכן בית המשפט להניח שיש בהאשמת הנתבע כמי שנכנס ללא רשות לחנות ונטל ממנה
- 29 מכספי האב, דבר שפרסומו עלול להשפיל את הנתבע ולבזותו בעיני הבריות.
- 30
- 31 101. בעניין רכיב הפרסום, הנתבע מייחס לתובע פרסום בעל-פה, לאוזניי הבריות ויתכן אף לעיניהם מתוקף
- 32 טענת הנתבע, המשתמעת, לפיה התובע הזמין את המשטרה למקום. סעיף 2(א) לחוק איסור לשון הרע

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

קובע ש"פרסום, לענין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר".

המחוקק הוסיף בסעיף 2(ב)(1) ש"רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות – (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;

102. הנתבע לא עמד בנטל הוכחת רכיב הפרסום, ולמרבה הצער יש לקבוע שאף לא התיימר לעמוד בנטל זה. הנתבע לא הגיש תצהיר ו/או זימן לעדות אף לא עד אחד לחיזוק טענותיו – וכאמור, הנתבע לא נקב גם במסגרת תצהירו בזהותם של פלוני או פלונית שנחשפו לאותן האשמות. יש מקום לציין שהנתבע זימן לעדות את מר פ', כעד מטעמו. העד מתגורר בסמיכות לבית התובע, או שמא לחנותו, ולפי טענת ב"כ הנתבע זומן כדי לספר על יחסי האם המנוחה והנתבע (תמ"א', ע' 100, ש' 8). משהתברר עם תחילת חקירתו הראשית ע"י ב"כ הנתבע שלא התבקש להגיש תצהיר, קטע בית המשפט את עדותו (שם ור' פרוטוקול הדיון מיום 2.12.2020, ע' 14).

103. ניכר היה שתשובותיו של הנתבע לענין חוסר המעש שגילה היו מתחמקות, עלו מן השפה אל החוץ ולא קידמו את טענותיו העובדתיות כלל:

ש: אז בוא תסביר לי מי הם אותם מכרים, שכנים שאתה מדבר עליהם?

ת: אז בוא אני אענה לך. כבוד השופטת יש ילדים שמתחתנים ומה שנקרא עוזבים את שכונת ילדותם, זה לא המקרה פה, אני אמנם התחתנתי, הייתי עד גיל 33 בבית עם אימא ואבא והכל אבל לא עזבתי את השכונה, אני בשנה הראשונה, שנת האבל, כל שבת הייתי אצל אבא, ממש כל שבת,

ש: [...] אבל אתה לא מציין אפילו שמות [...] אתה לא מציין שמות, אתה לא מבין [צ"ל "מביא", א"מ] אותם להעיד, איזה מכרים?

ת: א' כל הבאתי את פ' להעיד, בוא נתחיל מזה, הוא במקרה עבר, הוא סיפר לי שהוא עבר וראה שוטרים שמה והוא שמע את האשמה ההזויה של אבא כלפיי, אני מוכר בשכונה כבוד השופטת" (תמ"ב', ע' 20, ש' 3).

104. ניסיון נוסף לדלות מן הנתבע טענה קונקרטיה או זיהוי קונקרטי של אדם שנחשף לפרסום, עלה בתוהו:

עו"ד אלון: שכתוב 'מכרים' התכוונת לפ', זה מה שאתה אומר.

ת: רגע, אבל תן לי לענות. אני, גם אחרי החתונה המשכתי לבוא לאבא

ואימא לערב פעם בשבועיים, הייתי עושה שבת שמה,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרת

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 כב' הש' מירז: מה הייתה השאלה? אתה זוכר?
- 2 עו"ד אלון: מי נחשף,
- 3 ת: מי המכרים ששמעו את,
- 4 כב' הש' מירז: כן אז תגיד, מי המכרים.
- 5 עו"ד אלון: מי נחשף,
- 6 ת: זה מתפללים בבית הכנסת.
- 7 כב' הש' מירז: מי?
- 8 ת: יש אחד ר', יש אחד י',
- 9 כב' הש' מירז: למה לא הבאת אותם לעדות?
- 10 ת: הבאתי את פ'.
- 11 כב' הש' מירז: הוא לא העיד עד כמה שאני [...] אז הוא שואל אותך למה לא הבאת את
- 12 כל האנשים האלה
- 13 ת: פ' הוא היה מתפלל איתי גם בבית הכנסת הזה שהייתי בא, והוא סיפר
- 14 לי גם [...] בית הכנסת שהייתי מתפלל היו צריכים אותי למניין והם ראו
- 15 שכבר תקופה ארוכה אני לא בא.
- 16 כב' הש' מירז: אבל מה זה 'הם'? מי?
- 17 ת: המתפללים.
- 18 כב' הש' מירז: מי זה מתפללים? אתה, אם יש לך עדים, זה מה שהוא שואל אותך, למה
- 19 לא הבאת אותם ומי הם.
- 20 ת: הבאתי עד אחד (תמ"ב', ע' 20, ש' 34).
- 21
- 22 ובהמשך הדברים:
- 23 ש: אתה טוען שאשתך נחשפה לאמירות שאבא שלך מאשים אותך בגניבה מהחנות שלו.
- 24 ת: הוא דיבר עם אשתי ועם אחי, כמו שכתבתי בתצהיר.
- 25 ש: אוקי, שקלת להביא אותה להעיד כדי שתספר לנו מה היא שמעה?
- 26 ת: [...] רעייתי לא מוכנה להיכנס לזה, ביקשתי ממנה, היא אוהבת גם אותי וגם את אבא
- 27 והיא לא מוכנה להיכנס לתוך הטעות הזו (תמ"ב', ע' 18, ש' 20).
- 28
- 29 105. יש לפקפק עוד בתיאור העובדתי מצד הנתבע, לרבות טענתו, בעל-פה ובחקירתו, שהתובע הזמין משטרה
- 30 למקום. כך הנתבע בחקירתו:
- 31
- 32 ש: תראה בסעיף 11.2 אתה כותב בתצהיר שלך "עקב פרסום לשון הרע בפני רבים, בני
- 33 משפחה, שכנים, מכרים" אף אחד?
- 34 ת: אבא הזמין משטרה,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1 ש : כן.
- 2 ת : ובמקרה פ' עבר משם והוא אמר לי שהשוטרים צחקו עליו.
- 3 ש : אבא שלך הזמין משטרה?
- 4 ת : הוא הזמין משטרה ולא הגיש תלונה, ככה הוא טוען [...] הוא כתב בתצהיר שלו שהוא
- 5 הזמין משטרה [...].
- 6 ש : האם יש שוטר שפנה אליך שזימן אותך לחקירה?
- 7 ת : אז אני עונה לך שוב, הוא טוען, הוא טוען,
- 8 ש : לא, לא הוא טוען, אתה, יש איזה שוטר שפנה אליך?
- 9 ת : לא.
- 10 ש : הזמין אותך לחקירה?
- 11 ת : לא (תמ"ב, ע' 19, ש' 14).
- 12
- 13 106. בנוסף לכך, בית המשפט מצא את גרסתו של התובע לעניין זה והכחשתו את פרסום חשדותיו כלפי
- 14 הנתבע, כגרסה מהימנה ומתקבלת על הדעת, לפיה פרסום הדברים היה מביא לפגיעה בו עצמו ולביושו
- 15 כלפי סובביו, ולא היה לו עניין או אינטרס לפרסם את הדברים. כך בחקירתו הנגדית:
- 16
- 17 ש : לפני האירוע הזה, אתה סיפרת בבית הכנסת.
- 18 ת : לא.
- 19 ש : אמרת למישהו?
- 20 ת : אני לא מספר שום דבר.
- 21 ש : לא אמרת שהבן גנב?
- 22 ת : אני גם לא מספר עליו מה שהוא עשה.
- 23 ש : לא אמרת שהבן גנב? [...]
- 24 ת : אז אני מדבר אתך עברית קלה. אני לא מדבר עם אף אחד למה, זה פוגע בי.
- 25 ש : נכון.
- 26 ת : אז אני לא מספר. כולם אני מכיר חברים שלי [...], אין לו חברים ככה מראש, אלא שלום
- 27 מה שלומך מה נשמע (תמ"א, ע' 69, ש' 38).
- 28
- 29 107. יש לקבוע אפוא שלא הוכח רכיב הפרסום ההכרחי להוכחת העוולה. די בכך על מנת להביא לדחיית
- 30 התביעה.
- 31
- 32 תחולת הגנת תום הלב בפרסום
- 33 108. בנוסף לאמור, ולמעלה מן הצורך, שוכנע בית המשפט שעומדת לתובע הגנת תום הלב מתוקף סעיף 15
- 34 לחוק איסור לשון הרע, ובהתאם לחלופות המצויות בס"ק (3) ו - (5), ואלה הן:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

- 1
2 **15". במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את**
3 **הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:**
4 [...] **(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו**
5 **הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעוניין בו ענין אישי כשר;**
6 [...] **(5) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע –**
7 [...] **(ב) כאדם שענינו משמש נושא לחקירה, כבא כוחו של אדם כזה או כעד בישיבה פומבית**
8 **של ועדת חקירה כאמור בסעיף 13(6),**
9 **או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;**
10
11
12
13
14 109. בית המשפט שוכנע שלתובע היו סיבות לגיטימיות לחשוך בנתבע - בהתעלם מאמיתות החשדות. אין
15 לומר שהחשד היה מופרך או תלוש מהמציאות. לאיש זולת הנתבע והתובע לא היו את המפתחות לחנותו
16 של התובע. הנתבע אישר בחקירתו שהיה בידי מפתח לחנות כנטען, אף שהכחיש שעשה בו שימוש או
17 שידע היכן טמן אביו את הכסף (תמ"ב', ע' 18, ש' 36). לטענת התובע עוד, לא נראו במקום סימני פריצה
18 ולא שרר אי-סדר שמלמד על פריצה. **בית המשפט מוצא אפוא שנסיבות אלה מקימות את ההגנה**
19 **המצויה בסעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע, העוסקת בעניין אישי כשר של התובע כלפי הנתבע. ככל**
20 **והתובע הזמין משטרה למקום, ולא נקבע ממצא לעניין זה, עומדת לתובע ההגנה הנקובה בסעיף**
21 **15(5)(ב) שעוסקת באמירות כלפי הנתבע שענינו משמש נושא לחקירה, או על מעשיו ש"נתגלו באותה**
22 **התנהגות".**
23
24 110. **בית המשפט לא שוכנע עוד שהיה בשיתוף ילדיו של התובע, או חלקם, משום פרסום לשון הרע. הבן**
25 **ש' עמד על כך שאביו התובע חשד שמדובר בנתבע נוכח הנסיבות המתוארות, אך לא היה בדברים משום**
26 **האשמה קטגורית כלפי הנתבע (תמ"א', ע' 36, ש' 31). גם הבת א' העידה שחשדות התובע לא הגיעו כדי**
27 **האשמה מפורשת כלפיו (ע' 15, ש' 4). גם אם היה נמצא שיש באמירות התובע כלפי הנתבע לאזני ילדי**
28 **התובע משום לשון הרע, ולא נקבע כך כאמור, הרי שגם אמירות אלה חוסות תחת הגנת עניין אישי כשר**
29 **כאמור מתוקף סעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע.**
30
31 111. לא למותר להוסיף ולפנות להוראות נטל ההוכחה המצויות בסעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע, בזו
32 הלשון:
33

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

16. (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15
ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום
לב.

112. מבלי לגרוע מן האמור, מוצא בית המשפט שחזקה זו מתקיימת בענייננו, ולא נסתרה על ידי הנתבע.

113. לסיכום, הנתבע לא הרים את נטל השכנוע לקיומה של עילה נזיקית מתוקף חוק איסור לשון הרע.
גם בהנחה שיש באמירות המיוחסות לתובע בכדי להשפיל ולבוזות את הנתבע, האחרון לא נקף אצבע על
מנת להוכיח שהתובע פרסם כלפיו לשון הרע. בית המשפט מצא עוד שיש לקבל את גרסת התובע לפיה
לא היה לו אינטרס לפרסם את הדברים, והיה בכך על מנת לפגוע בו ולבוזותו בעיני סובביו. עוד נקבע,
שגם במידה והיה נמצא שהתובע פרסם לשון הרע כלפי הנתבע, עומדת לתובע הגנת תום הלב בפרסום
שעה שהדברים נאמרו מתוך עניין אישי כשר כלפי הנתבע, או משום הבעת דעה על התנהגות הנתבע על
מעשיו כמושא לחקירה לכאורה.

114. על בסיס האמור נקבע שדין תביעת הנתבע לפיצויים מתוקף חוק איסור לשון הרע להדחות.

סוף דבר

115. על בסיס כל הנקוב לאורכו של פסק הדין, נקבע כדלקמן:

א. תביעת התובע בתמ"ש 13324-09-19 מתקבלת, ונקבע בזו הלשון:

1. הנתבע ישלם לתובע תוך 30 ימים מהיום סך של 160,000 ₪ נושא הפרשי הצמדה וריבית על
פי דין, ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין. במידה ולא יעשה כן במועד הנקוב, יישא
הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.

2. מוצהר כי לתובע נתונה הבעלות במחצית הזכויות בדירת המריבה, הידועה גם כגוש [...],
חלקה [...], תת-חלקה [...], וזכאי להירשם ככזה.

3. הנתבע ישלם לידי התובע תוך 30 ימים מהיום מחצית מדמי השכירות שנגבו עבור הדירה,
שהם 1,000 ₪ מידי חודש, החל ממועד הגשת התביעה (חודש 9/2019 - כולל) ועד למועד פסק
הדין, והסכום הצבור עבור תקופה זו יישא הפרשי הצמדה וריבית על פי דין. במידה ולא יעשה
כן במועד הנקוב, יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד הגשת התביעה ועד למועד
התשלום בפועל.

4. התובע זכאי למחצית דמי השכירות ממועד פסק הדין ואילך.

5. אין באמור בפסק הדין כדי למנוע מהצדדים להגיע להסכמה אחרת לגבי דירת המריבה ושכר
הדירה, ובלבד שההסכמה תעוגן בכתב.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 13324-09-19 פלוני נ' אלמוני - כספית, הצהרתי

תמ"ש 48887-01-20 אלמוני נ' פלוני – לשון הרע

1 ב. תביעת הנתבע בתמ"ש 48887-01-20 – נדחית.

2 ג. הנתבע יישלם לידי התובע תוך 30 ימים הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 15,000 ₪ (כולל מע"מ)

3 ולא- ישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד לתשלום בפועל.

4

5 **המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיקים.**

6

7 פסק הדין ניתן לפרסום תוך השמטת פרטים מזהים.

8

9

10

11 ניתן היום, ז' אדר ב' תשפ"ב, 10 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.

12

13 אלה מירז, סגנית נשיא

14

15

16

17

18

19